

Załącznik
do Uchwały Nr 283/L/06
Rady Miejskiej w Krośniewicach
z dnia 26 października 2006 r.

STRATEGIA INTEGRACJI I POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE KROŚNIEWICE

Krośniewice, lipiec– 2006 r.

Zlecniodawca:

Gmina Krośniewice
ul. Poznańska 5
99 – 340 Krośniewice
tel: (024) 25 23 024
fax: (024) 25 47 782

Autor:

Business Mobility International Spółka z o.o.
al. 3-go Maja 11
76-200 Słupsk
tel. (0 59) 8 456 301-302
fax.(0 59) 8 456 303
e-mail: office@bm-intl.2com.pl
http: www.bmintl.com

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Drewsa 4E
61 – 606 Poznań
tel/fax (061) 825 78 60
e-mail: office@bm-intl.2com.pl

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Zacisze 6/3
31 – 156 Kraków
tel: (018) 426 13 55
fax (018)426 13 59
e –mail: office@bm-intl.com.pl

Siedziba w Brukseli:

Business Mobility International NV-SA
Rue Wiertz 50/28
1050 Brussels, Belgium
tel. [32-2] 644 36 89
fax [32-2] 648 07 80
www.bm-intl.com

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	4
1. METODOLOGIA.....	6
2. RAPORT O STANIE POMOCY SPOŁECZNEJ	8
2.1. SYNTETYCZNA CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	8
2.1.1. Położenie, dane ogólne, powiązanie z otoczeniem	8
2.2. GMINA W STATYSTYCE.....	10
2.3. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	10
2.4. OCHRONA ZDROWIA.....	11
2.5. RYNEK PRACY I BEZROBOCIE.....	13
2.5.1. Bezrobocie według stanu na 31.12.2005 r.	13
2.5.2. Bezrobocie według stanu na 30.04.2006 rok.....	15
2.5.3. Rynek pracy	16
2.6. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	18
2.7. SFERA SPOŁECZNA	20
2.7.1. Struktura ludności	20
2.7.2. Baza społeczna	22
2.7.3. Zasoby mieszkaniowe	23
2.8. POMOC SPOŁECZNA	25
2.8.1. Statystyka wybranych elementów pomocy społecznej w ujęciu graficznym	28
3. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE.....	33
3.1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE W EUROPIE	33
3.2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE KRAJOWE.....	33
3.3. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE REGIONALNE	37
4. ANALIZA SWOT.....	54
5. DIAGNOZA STANU.....	58
6. MISJA	63
7. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA	64
8. WARIANT ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH - PO KOREKTACH EKSPERCKICH.....	70
8.1. KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU.....	70
8.2. PRIORYTETY – CELE STRATEGICZNE PIERWSZORZĘDNE I DRUGORZĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA	72
9. ANKIETY POGLĄDOWE.....	76
10. PROGRAMY OPERACYJNE POLITYKI SPOŁECZNEJ	80
10.1. WSTĘP	80
PRIORYTET 1 – DZIECI I MŁODZIEŻ	81
PRIORYTET 2 – SENIORZY	82
PRIORYTET 3 – NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ.....	83
PRIORYTET 4 – UBÓSTWO	84
PRIORYTET 5 – BEZDOMNOŚĆ	84
PRIORYTET 6 – BEZRADNOŚĆ	85
PRIORYTET 7 – UZALEŻNIENIA (NARKOMANIA, ALKOHOLIZM)	86
11. MONITOROWANIE STRATEGII.....	89
12. WDRAŻANIE STRATEGII WARUNKI REALIZACJI STRATEGII.....	97
13. SPIS TABEL	99

WSTĘP

Polityka społeczna Gminy Krośniewice, której bazą jest społeczność zamieszkała na terenie gminy określona została dokumentem pod nazwą „Strategia Integracji i Polityki Społecznej w Gminie Krośniewice”.

Społeczność to skupisko ludzi i instytucji, w obrębie, którego jednostki i grupy mają możliwość wykonania pełnego obrotu koła życiowych działań, zrealizowania zróżnicowanych form indywidualnej aktywności życiowej, tj. nauka, praca, rozrywka i wypoczynek, kontakty społeczne, zainteresowania itp.

Istotą funkcjonowania społeczności jest jej zdolność stawiania i realizowania celów oraz potrzeb w taki sposób, by zapewnić przeżycie i samorealizację jej członków.

Aby jakaś społeczność była funkcjonalną z punktu widzenia oczekiwań jej członków musi posiadać:

- pewne formy organizacyjne na użytek zróżnicowanych funkcji oraz
- sieć wyspecjalizowanych instytucji umożliwiających wyjście naprzeciw potrzebom swych członków.

Każda społeczność wypracowuje także właściwe dla siebie systemy wsparcia uruchamiane w wypadku pojawienia się problemów społecznych lub wówczas, gdy jednostka lub grupa znajduje się w trudnej sytuacji życiowej, której przewyciężenie wykracza poza ich własne środki, możliwości i uprawnienia. W sferze działań socjalnych celem głównym jest zatem dbałość o to, by jednostki i rodziny (zwłaszcza żyjące w trudnych warunkach) miały dostęp do systemu wsparcia społecznego i zasobów społecznych umożliwiających osiągnięcie potencjału koniecznego do samodzielnego funkcjonowania.

Zasoby społeczne mogą być zarówno bardzo namacalnymi w swej istocie – pieniądze, mieszkanie, żywność, opieka domowa i instytucjonalna, transport, odzież, jak również walorami niematerialnymi, takimi jak wiedza, odwaga, pomysłowość, inicjatywa, zachęta, humanizm, miłość itp. Na zasoby składają się zatem zarówno konkretne jednostki z ich osobowościami i materialnymi walorami oraz ich najbliższe społeczne otoczenie (rodzina, przyjaciele, znajomi, sąsiedzi), jak też formalne i nieformalne grupy, organizacje, stowarzyszenia, instytucje, a także to co dała ludziom natura (przyroda, kopaliny).

Pod pojęciem bezpieczeństwa socjalnego jednostki lub grupy rozumie się na ogół możliwość i gwarancje zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych.

Inaczej mówiąc społeczność dąży do zbudowania w miarę spójnego i skutecznego systemu instytucjonalnej ochrony bezpieczeństwa swych obywateli, by dać im możliwość i gwarancję zaspokojenia różnorodnych potrzeb, dążeń, aspiracji i oczekiwań pojedynczych ludzi i grup.

To zaś, co zostanie uznane za potrzeby podstawowe jednostek i grup oraz kryteria ich hierarchizacji jest zawsze wpisane w tło historyczne, kulturowe, ustrojowe i warunki ekonomiczne konkretnego społeczeństwa, konkretnej zbiorowości.

Podstawą polityki społecznej w Gminie Krośniewice jest strategia, która określa, misję, cele i kierunki działania oraz Programy Operacyjne. Dokument ten poddany ocenie radnych Rady Miejskiej oraz środowisk związanych bezpośrednio z polityką społeczną, a następnie przyjęty przez Radę Miejską w Krośniewicach określa opcje rozwiązywania problemów społecznych w poszczególnych obszarach i Wariant rozwiązywania problemów społecznych.

Dodatkowym elementem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest zamieszczony Raport o Stanie Pomocy Społecznej opracowany przy merytorycznym udziale pracowników Urzędu Miejskiego w Krośniewicach i Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Dokument ten zawiera podstawowe informacje o polityce społecznej w Gminie Krośniewice, uwzględniając stan jednostek polityki społecznej o charakterze lokalnym.

W tworzenie Strategii Integracji i Polityki Społecznej w Gminie Krośniewice zostały włączone osoby będące reprezentantami środowisk społecznych i samorządowych, zajmujących się, na co dzień problematyką społeczną.

1. METODOLOGIA

Strategię Integracji i Polityki Społecznej opracowano uwzględniając wyniki debaty strategicznej organizowanej Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego.

Przeprowadzono jedną sesję z udziałem kilkudziesięciu liderów polityki społecznej, reprezentujących jednostki pomocy społecznej, Radę Miejską, oświatę, organizacje pozarządowe oraz przedstawicieli jednostek administracji różnych szczebli.

Spotkanie odbyło się w dniu 22.06.2006 roku, a jego celem było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach polityki i integracji społecznej.

Uczestnicy debaty pracowali w pięciu grupach, każda z nich podporządkowana była jednemu z obszarów:

- **EDUKACJA,**
- **FINANSE,**
- **INFRASTRUKTURA,**
- **PROBLEMY SPOŁECZNE,**
- **SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA.**

Na podstawie wcześniej opracowanej analizy SWOT:

- **silne strony (wewnętrzne) polityki społecznej w Gminie Krośniewice,**
- **słabe strony (wewnętrzne),**
- **szanse (zewnętrzne),**
- **zagrożenia (zewnętrzne) odpowiedziano na pytanie:**

„Co należy zrobić, albo jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony i zniwelować zagrożenia?”

Na podstawie tak postawionego pytania grupy przygotowały po osiem celów opierając się na wcześniej wybranych w wyniku dyskusji słabych stronach i zagrożeniach. Podobnie pracowano przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans, z tym, że liczbę celów ograniczono do czterech w każdej grupie.

Kolejnym krokiem procesu konsultacji społecznej była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach polityki społecznej. Przyjęto, że w każdym obszarze winny

zostać wyróżnione trzy **priorytety**, bez których dany obszar nie może się rozwijać i trzy **cele pierwszorzędne**, które przyspieszają rozwój danego obszaru.

W ten sposób wynikiem konsultacji było wypracowanie kilkudziesięciu celów w pięciu obszarach polityki społecznej. Dla ustalenia priorytetów polityki społecznej w Gminie Krośniewice wybrano czternaście celów strategicznych.

Wybrane cele zhierarchizowano w sposób określony w rozdziale „Wariant rozwiązywania problemów społecznych”.

Zhierarchizowane cele, w poszczególnych obszarach polityki społecznej oraz wybranym wariantie rozwiązywania problemów społecznych, na drodze społecznej konsultacji stały się podstawą opracowania Programów Operacyjnych, w których poszczególne działania zostały nazwane na podstawie kierunków działań określonych i przypisanych konkretnym priorytetom i celom pierwszorzędnym.

W Programach Operacyjnych Polityki Społecznej posłużono się głównymi priorytetami wynikającymi z wybranego wariantu prowadzenia polityki społecznej w Gminie Krośniewice oraz w oparciu o konsultacje społeczne. Proponowane projekty (lista projektów jest otwarta) dotyczyły następujących priorytetów:

- **DZIECI I MŁODZIEŻ,**
- **SENIORZY,**
- **NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ,**
- **BEZRADNOŚĆ,**
- **ALKOHOLIZM.**

W trakcie dalszego planowania na etapie tworzenia programów operacyjnych winny pojawić się projekty w takich priorytetach, jak:

- **BEZDOMNOŚĆ,**
- **UZALEŻNIENIA,**
- **UBÓSTWO**

W opisie Programów Operacyjnych (rozdział 10) omówiono szczegółowo zasady przyporządkowania poszczególnych działań obszarom problematyki społecznej w Gminie Krośniewice. Działania te zostały jednocześnie przypisane poszczególnym realizatorom polityki społecznej w Gminie.

2. RAPORT O STANIE POMOCY SPOŁECZNEJ¹

2.1. Syntetyczna charakterystyka gminy.

2.1.1. Położenie, dane ogólne, powiązanie z otoczeniem

Rysunek 1 Położenie Gminy Krośniewice w powiecie kutnowskim²

Gmina Krośniewice położona jest w północno - zachodniej części powiatu kutnowskiego i graniczy od zachodu z gminą Chodów (województwo wielkopolskie), od północy z gminami Dąbrowice i Nowe Ostrowy i od wschodu z gminą Kutno (w powiecie kutnowskim), a od południa z gminą Daszyna (w powiecie łęczyckim).

Powiązania komunikacyjne mają bardzo szeroki zakres

- w kierunku północ - południe - drogą krajową nr 1 do Gdańska i Łodzi,
- w kierunku wschód -zachód do Warszawy i Poznania - drogą krajową nr 2, - linią kolejową- Warszawa - Poznań,
- linią kolejową Łódź -Włocławek,
- kolejką wąskotorową do Nowych Ostrów i Ozorkowa, - drogą wojewódzką nr 581 z Krośniewic do Gostynina.

¹ Na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Miejskiego Krośniewice oraz Banku Danych Regionalnych

² Źródło: www.gminy.pl

Poza tym powiązania z sąsiednimi gminami zapewniają drogi powiatowe. Powiązania drogowe i kolejowe obsługuje sieć połączeń komunikacji autobusowej PKS i PKP.

Ciągi infrastruktury technicznej łączące Gminę Krośniewice z sąsiednimi gminami to:

- istniejące linie energetyczne wysokiego napięcia 220 kV i 110 kV w północnej części gminy,
- projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia z Witoni do Krośniewic z rozwidleniem do gmin Daszyna i Nowe Ostrowy,
- rurociąg paliwowy Płock - Ostrów Wielkopolski.

Miasto Krośniewice położone jest 14 km na zachód od Kutna przy drodze Warszawa-Poznań. Miasto liczy 4733 mieszkańców natomiast na terenie całej Gminy zamieszkuje 9338 mieszkańców.

Miasto jest położone na równinnych i bezleśnych terenach, na pograniczu Równiny Kutnowskiej i Wysoczyzny Kłódzkiej. Leży na styku historycznych regionów: Wielkopolski, Kujaw i Mazowsza. Od wieków przez Krośniewice, z uwagi na ich centralne położenie, prowadziły ważne szlaki komunikacyjne do znaczących ośrodków miejskich: Gostynina, Kłodawy, Kutna, Łęczycy, Łowicza i Torunia. Obecnie w mieście krzyżują się dwie najważniejsze drogi krajowe i międzynarodowe: *Łódź-Gdańsk (A - 1)* i *Warszawa-Poznań (A - 2)*.

Krośniewice posiadają kilka interesujących zabytków, wśród nich: pomnik księcia Józefa Poniatowskiego (1814 r.), pierwszy tego rodzaju obiekt w Europie, zespół pałacowo - parkowy dawnych właścicieli miasta (2 poł. XIX w.), kościół w stylu neogotyckim (1870 - 1872), budynek rządówki (2 poł. XIX w.) - miejsce urodzin gen. broni Władysława Andersa oraz synagoga z I poł. XIX w., przebudowywana pod koniec XIX i na pocz. XX w. Zachowany został również stary układ urbanistyczny. Dużą atrakcją dla turystów może być podróż kolejką wąskotorową, powstałą w 1915 r. i rozbudowaną w okresie międzywojennym.

2.2. Gmina w statystyce

Tabela 1 Przekrój statystyczny Gminy (wg stanu na koniec 2005 r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Stan ludności ogółem, w tym:	9 338
mężczyźni	4 521
kobiety	4 817
Ludność w wieku przedprodukcyjnym ogółem, w tym:	1886
Ludność w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	5 886
Ludność w wieku poprodukcyjnym ogółem, w tym:	1 566
Urodzenia żywe w 2005 roku	93
Zgony ogółem w 2005 roku, w tym:	122
kobiet	49
Małżeństwa cywilne zawarte w 2005 roku	16

Źródło: Urząd Miejski w Krośniewicach oraz Bank Danych Regionalnych

Tabela 2 Wybrane elementy budżetu Gminy

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005
Dochód budżetu Gminy ogółem (w złotych), w tym		
ogółem	16 138 245	17 936 747
własne	7 418 528	8 145 378
Wydatki budżetu Gminy ogółem (w złotych), w tym na:	16 504 616	16 574 011
gospodarkę mieszkaniową	18 801	71 042
administrację publiczną	1 784 939	1 814 367
oświatę i wychowanie	6 780 505	7 395 995
edukacyjną opieką wychowawczą		
ochronę zdrowia	87 741	83 860
opiekę społeczną	3 042 525	3 863 514

Źródło: Urząd Miejski w Krośniewicach oraz Bank Danych Regionalnych

2.3. Działalność gospodarcza

Na terenie Gminy działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Miejski prowadziło 489 podmiotów gospodarczych (stan na koniec 2004 roku).

Tabela 3 Jednostki gospodarcze zarejestrowane wg sektorów

	2000	2001	2002	2003	2004
Ogółem					
ogółem	427	457	483	515	489
Sektor publiczny					
jednostki ogółem	13	13	13	13	14
jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne ogółem	11	10	9	9	10
przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0	0
spółki prawa handlowego	1	1	1	1	1
spółki z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0	0
gospodarstwa pomocnicze	0	0	0	0	0
Sektor prywatny					
jednostki ogółem	414	444	470	502	475
osoby fizyczne	350	376	398	419	395
spółki prawa handlowego	8	8	9	13	13
spółki z udziałem kapitału zagranicznego	4	4	4	5	5
spółdzielnie	5	5	5	5	5
fundacje	0	0	0	0	0
stowarzyszenia i organizacje społeczne	8	10	11	15	15

Źródło: Urząd Miejski w Krośniewicach oraz Bank Danych Regionalnych

2.4. Ochrona zdrowia

System ochrony zdrowia oparty jest na Niepublicznych i Publicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej. Funkcjonują następujące ZOZ:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ZDROWIE”, 99-340 Krośniewice,

ul. Kolejowa 23. Zakład ten wykonuje następujące świadczenia medyczne:

a) świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej:

- lekarza rodzinnego,
- położnej środowiskowej,
- pielęgniarki środowiskowej,

b) świadczenia z zakresu specjalistki:

- poradnia ginekologiczno – położnicza,
- konsultacje internistyczne,
- konsultacje neurologiczne,
- konsultacje okulistyczne,
- konsultacje laryngologiczne,

- konsultacje medycyny pracy,
- konsultacje urologiczne,
- konsultacje chirurgiczne,
- konsultacje urazowo – ortopedyczne,
- konsultacje psychiatryczne,
- c) świadczenia z zakresu stomatologii dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży szkolnej,
- d) świadczenia z zakresu rehabilitacji – fizjoterapeutyczne zabiegi ambulatoryjne,
- e) wykonywanie badań diagnostycznych,
- f) wykonywanie różnego rodzaju badań przesiewowych i profilaktycznych (np. spirometria, densytometria, badania układu sercowo – naczyniowego, badania wzroku i słuchu, badania wad postawy itp.)
- g) akcje związane z profilaktyką i promocją zdrowia.

2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ELMED”, 99-340 Krośniewice,

ul. Kolejowa 23. Zakład ten wykonuje następujące świadczenia medyczne:

- a) medycyna rodzinna
- b) świadczenia pediatryczne,
- c) medycyna pracy,
- d) badania profilaktyczne dla kierowców,
- e) poradnia dla kobiet,
- f) prywatny gabinet neurologiczny,
- g) prywatny gabinet okulistyczny,
- h) poradnia rehabilitacyjna,
- i) laboratorium,
- j) medycyna szkolna (wszystkie szkoły w gminie),
- k) pielęgniarstwo środowiskowe,
- l) pielęgniarstwo medycyny szkolnej,
- m) pielęgniarstwo środowiskowo-rodzinne,
- n) pielęgniarstwo środowiskowe medycyny szkolnej,
- o) gabinet zabiegowy,
- p) opieka nad noworodkiem do 6 tygodnia życia,
- q) położna środowiskowo – rodzinna.

Mieszkańcy Gminy Krośniewice ze świadczeń zdrowotnych w postaci hospitalizacji korzystają z usług Szpitala Rejonowego im. A. Troczewskiego w Kutnie. Szpital ten posiada następujące oddziały: I Oddział Chorób Wewnętrznych, II Oddział Chorób Wewnętrznych, III Oddział Chorób Wewnętrznych Pododdziałem Rehabilitacji Kardiologicznej, Izby Przyjęć i Ambulatorium Pomocy Doraźnej, Oddział Chirurgiczny Ogólny z Pododdziałem Chirurgii Naczyniowej, Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Oddział Dermatologiczny, Oddział Endokrynologiczny i Endokrynologii Ginekologicznej, Oddział Ginekologiczno-Położniczy, Oddział Intensywnej Terapii, Oddział Nefrologiczny (Stacja Dializ), Oddział Neonatologiczny, Oddział Neurologiczny, Oddział Opieki Długoterminowej-dla Przewlekłe Chorych, Oddział Pediatriczny z Pododdziałem Rehabilitacji dla Dzieci i Młodzieży, Oddział Rehabilitacyjny, Oddział Urologiczny, Oddział Okulistyczny, Szpitalny Oddział Ratunkowy, Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej, Zakład Diagnostyki Obrazowej oraz Zakład Patomorfologii.

Na terenie miasta Krośniewice usytuowana jest Podstacja Pogotowia Ratunkowego w Kutnie na ul. 3 – go Maja 3, która pełni całodobowe dyżury. Zapewnia ona szybką interwencję w razie nagłych wypadków na terenie Gminy. Podstacja posiada jedną karetkę na obszar Gminy.

Dla poprawy stanu zdrowia mieszkańców Gminy Krośniewice realizowane są programy Narodowego Funduszu Zdrowia poprzez kreowanie polityki zdrowotnej, poprawę standardu sanitarnego, poprawę jakości życia mieszkańców i propagowanie zdrowego stylu życia.

2.5. Rynek pracy i bezrobocie³

2.5.1. Bezrobocie według stanu na 31.12.2005 r.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem: **1144** osób, w tym **624** kobiet.

Prawo do zasiłku posiadało **157** osoby, co stanowiło **13,7%** ogółu bezrobotnych.

Stopa bezrobocia w powiecie kutnowskim wynosiła: **23,2%**⁴.

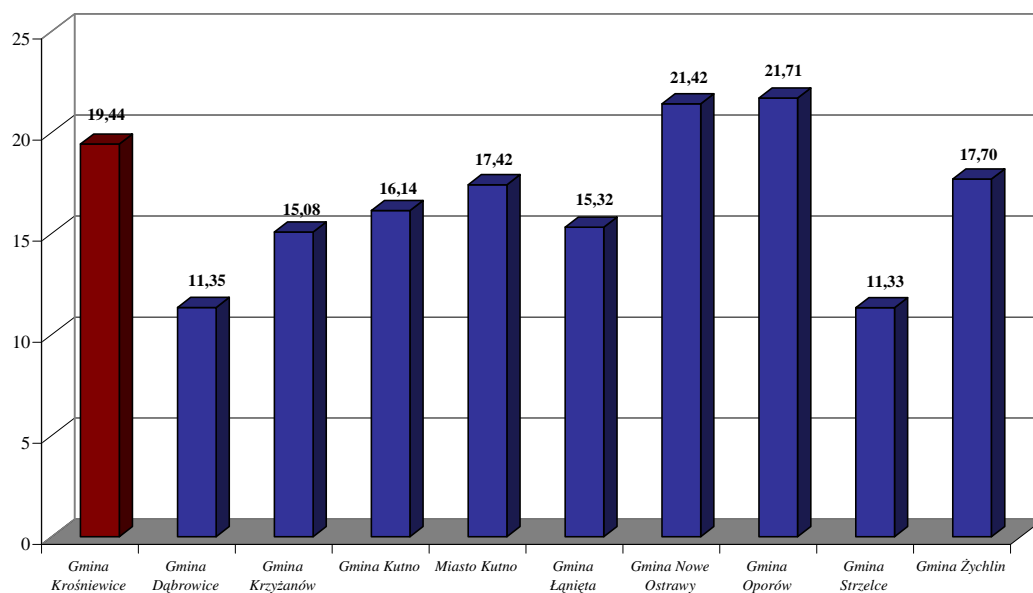
Odsetek bezrobocia w Gminie Krośniewice wynosił: **19,4%**⁵.

³ Na podstawie informacji uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Kutnie na dzień 31.12.2005 r.

⁴ Stopa bezrobocia – w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnych zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu.

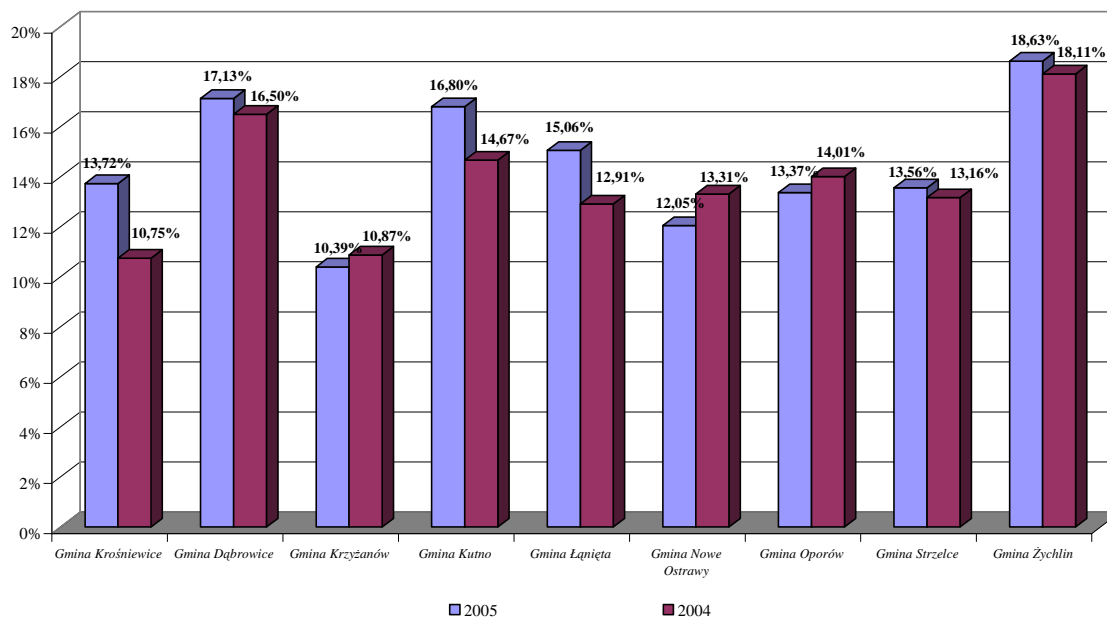
⁵ Odsetek bezrobocia – udział procentowy bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Bezrobocie w %*

* - według stanu na 31.12.2005 r.

Struktura procentowa bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku do liczby bezrobotnych ogółem

2.5.2. Bezrobocie według stanu na 30.04.2006 rok

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kutnie z terenu Gminy Krośniewice w kwietnia 2006 roku wynosiła **1147**, w tym **631** kobiet.

Na dzień 30.04.2006r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy figurowało **137** osób z prawem do zasiłku, co stanowi **11,95%** ogółu bezrobotnych. Bezrobotne kobiety z prawem do zasiłku w liczbie **47** stanowiły **34,3 %** ogółu bezrobotnych z prawem do zasiłku.

Natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie wynosiła **524** osoby. Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły **45,7%** ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kutnie. Z tej liczby **263** osoby to bezrobotne kobiety. Wśród omawianej populacji bezrobotnych, **55** osób posiada prawo do zasiłku, co stanowi **10,5%** osób zamieszkałych na wsi.

Kolejną ważną kwestią są osoby długotrwale bezrobotne, które stanowiły **76,1%** ogółu osób zarejestrowanych (**873** osoby). Kobiety w liczbie **502** stanowiły **43,8%**. Osoby z prawem do zasiłku występowały w liczbie **12**, co stanowi **1,4%** osób długotrwale bezrobotnych.

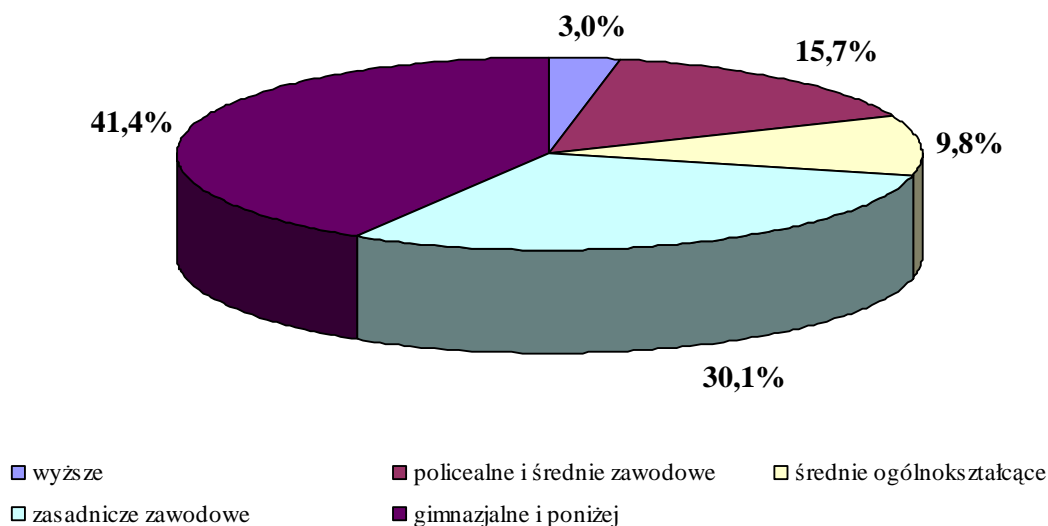
Ważną cechą określającą szansę bezrobotnych na pozyskanie pracy jest wykształcenie. Kierunek i stopień ukończonego wykształcenia w istotny sposób określają status bezrobotnego oraz jego zdolności do szybkiego reagowania na zmieniające się potrzeby rynku pracy. W trudnej sytuacji na rynku pracy znajdują się osoby o niskich kwalifikacjach.

Tabela 4 Struktura bezrobotnych według wykształcenia:

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze Zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
ogółem	34	180	113	345	475
w tym kobiety	23	117	89	174	228
% bezrobotnych do ogółu	3	15,7	9,8	30,1	41,4

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kutnie

**Struktura procentowa bezrobocia wg poziomu wykształcenia
w Gminie Krośniewice**

Wg stanu na koniec kwietnia 2006 r. najczęściej bezrobotnych – **345** osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz podstawowe – **475** osób. Stanowili oni **71,5%** ogółu populacji bezrobotnych. Najmniej liczną grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem wyższym – **34** osoby (**3,0 %**).

2.5.3. Rynek pracy⁶

Tabela 5 Pracujący wg płci w latach 2000 - 2005

	J. m.	2001	2002	2003	2004	2005
PRACUJĄCY WG PŁCI						
ogółem	osoba	962	945	946	981	952
mężczyźni	osoba	553	497	475	512	465
kobiety	osoba	409	448	471	469	487

Źródło: Bank Danych Regionalnych

W ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu na terenie Gminy Krośniewice prowadzone jest poradnictwo zawodowe, szkolenia i informacja zawodowa. Realizowane są również programy rządowe mające na celu wspieranie bezrobotnych w podjęciu pierwszej pracy i zatrudniania absolwentów.

⁶ Opracowano na podstawie Banku Danych Regionalnych

Powiatowy Urząd Pracy w Kutnie od kwietnia 2006 roku do lutego 2007 realizuje między innymi Projekt „Nowy Zawód”. Projekt ten ma na celu ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia poprzez umożliwienie osobom bezrobotnym, w tym długotrwale bezrobotnym zdobycia nowego oraz wzbogacenia dotychczasowego doświadczenia zawodowego.

Tabela 6 Zatrudnienie według sektorów

	Jedn. m.	2001	2002	2003
PRACUJĄCY WG SEKTORÓW I PŁCI				
ogółem				
ogółem	osoba	962	945	946
mężczyźni	osoba	553	497	475
kobiety	osoba	409	448	471
sektor rolniczy				
ogółem	osoba	53	48	49
mężczyźni	osoba	47	44	44
kobiety	osoba	6	4	5
sektor przemysłowy				
ogółem	osoba	416	421	423
mężczyźni	osoba	256	223	221
kobiety	osoba	160	198	202
sektor usługowy razem				
ogółem	osoba	493	476	474
mężczyźni	osoba	250	230	210
kobiety	osoba	243	246	264
sektor usługowy - usługi rynkowe				
ogółem	osoba	267	236	238
mężczyźni	osoba	192	151	145
kobiety	osoba	75	85	93
sektor usługowy - usługi nierynkowe				
ogółem	osoba	226	240	236
mężczyźni	osoba	58	79	65
kobiety	osoba	168	161	171

Źródło: Bank Danych Regionalnych

Analizując zatrudnienie wg sektorów począwszy od roku 2001 do końca 2003 roku nastąpił nieznaczny wzrost zatrudnienia w sektorze przemysłowym, a spadek w sektorze usług rynkowych w stosunku do roku 2001. W pozostałych sektorach odnotowano wahania.

2.6. Bezpieczeństwo publiczne⁷

Na terenie Gminy Krośniewice funkcjonuje jeden Komisariat Policji mieszczący się w Krośniewicach, podlegający pod Komendę Powiatową Policji w Kutnie.

Do zadań Policji należy między innymi:

- Ochrona życia i zdrowia obywateli przed bezprawnymi zamachami na te dobra,
- Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym również zapewnienie spokoju w miejscach publicznych w środkach komunikacji publicznej w ruchu drogowym, i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania,
- Inicjowanie i organizowanie działań, mających na celu zapobieganie popełnieniu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z instytucjami państwowymi, samorządowymi, i społecznymi,
- Wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie sprawców tych czynów,
- Kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych,
- Ponadto Policja realizuje polecenia sądu, prokuratury, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

Tabela 7 Bezpieczeństwo publiczne – przestępstwa stwierdzone

Rodzaj popełnionych przestępstw	Ogółem	PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE				
		2001	2002	2003	2004	2005
ogółem	Ogółem	232	235	301	264	315
	W tym nieletni	6	1	11	3	3
przeciwko życiu i zdrowiu	Ogółem	19	30	10	12	23
	W tym nieletni	0	1	0	1	0
drogowe	Ogółem	47	52	100	60	83
	W tym nieletni	1	0	1	0	0
kradzież rzeczy	Ogółem	37	45	38	59	71
	W tym nieletni	1	-	4	0	1
kradzież z włamaniem	Ogółem	67	50	61	57	46
	W tym nieletni	0	0	0	0	0
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	Ogółem	7	22	3	1	10
	W tym nieletni	0	0	0	0	0
gospodarcze	Ogółem	6	6	7	15	5
	W tym nieletni	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Kutnie

⁷ Na podstawie informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Kutnie.

Tabela 8 Bezpieczeństwo publiczne – wskaźnik wykrywalności

Rodzaj popełnionych przestępstw	Ogółem	WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI				
		2001	2002	2003	2004	2005
ogółem	Ogółem	55,9%	53,2%	67,8%	58,1%	63,5%
	W tym nieletni	2,6%	0,4%	3,7%	-	-
przeciwko życiu i zdrowiu	Ogółem	56,7%	65%	74%	100%	78%
	W tym nieletni	-	20	-	-	-
drogowe	Ogółem	100%	98,1%	100%	100%	100%
	W tym nieletni	2,1%	-	1%	-	-
kradzież rzeczy	Ogółem	16,2%	15,6%	34,2%	15,3%	23%
	W tym nieletni	2,7	-	10,5	-	-
kradzież z włamaniem	Ogółem	7,5%	6%	0%	13,6%	10,9%
	W tym nieletni	-	-	-	-	-
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	Ogółem	42,9%	59,1%	66,7%	100%	70%
	W tym nieletni	-	-	-	-	-
gospodarcze	Ogółem	100%	100%	85,7%	100%	80%
	W tym nieletni	-	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Kutnie

Ocena bezpieczeństwa w ruchu drogowym

W 2005 roku na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Kutnie zarejestrowano **1387** zdarzeń drogowych w Gminie Krośniewice, tj. **18** wypadków i **160** kolizji, w których nastąpiły tylko straty w mieniu. W wyniku tych zdarzeń **1** osoba zginęła na miejscu, a **29** osób doznało obrażeń.

Tabela 9 Zdarzenia drogowe w 2004 i 2005 roku

Wyszczególnienie zdarzenia	2004	2005
Kolizje	1283	1215
Wypadki	146	172
Śmierć osób	27	17

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Kutnie

Biorąc pod uwagę rok 2005 spadła liczba kolizji drogowych jak również liczba zabitych osób. Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost liczby wypadków samochodowych o 26 z 146 do 172 porównując rok 2005 z rokiem 2004.

2.7. Sfera społeczna

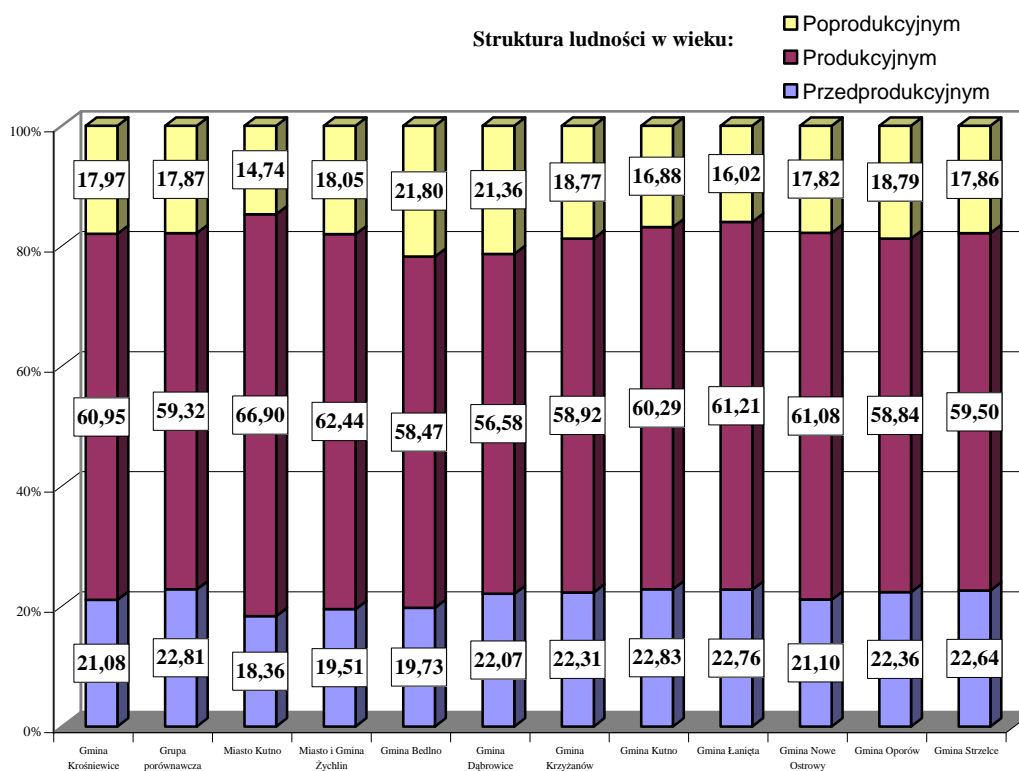
2.7.1. Struktura ludności

Tabela 10 Struktura ludności wg podstawowych grup wiekowych w latach 2000 - 2004

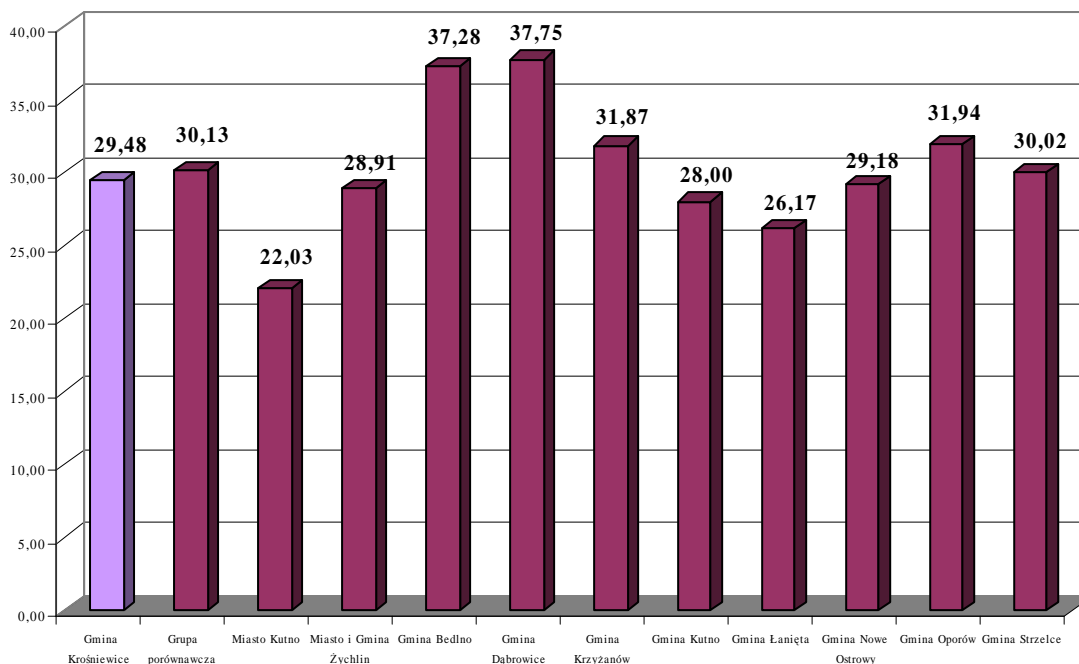
Lp.	Ludność w wieku	2000	2001	2002	2003	2004
1	przedprodukcyjnym	2 247	2 168	2 115	1 984	1 931
2	produkcyjnym	5 516	5 556	5 551	5 568	5 584
3	poprodukcyjnym	1 662	1 661	1 669	1 669	1 646

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego / Bank Danych Regionalnych

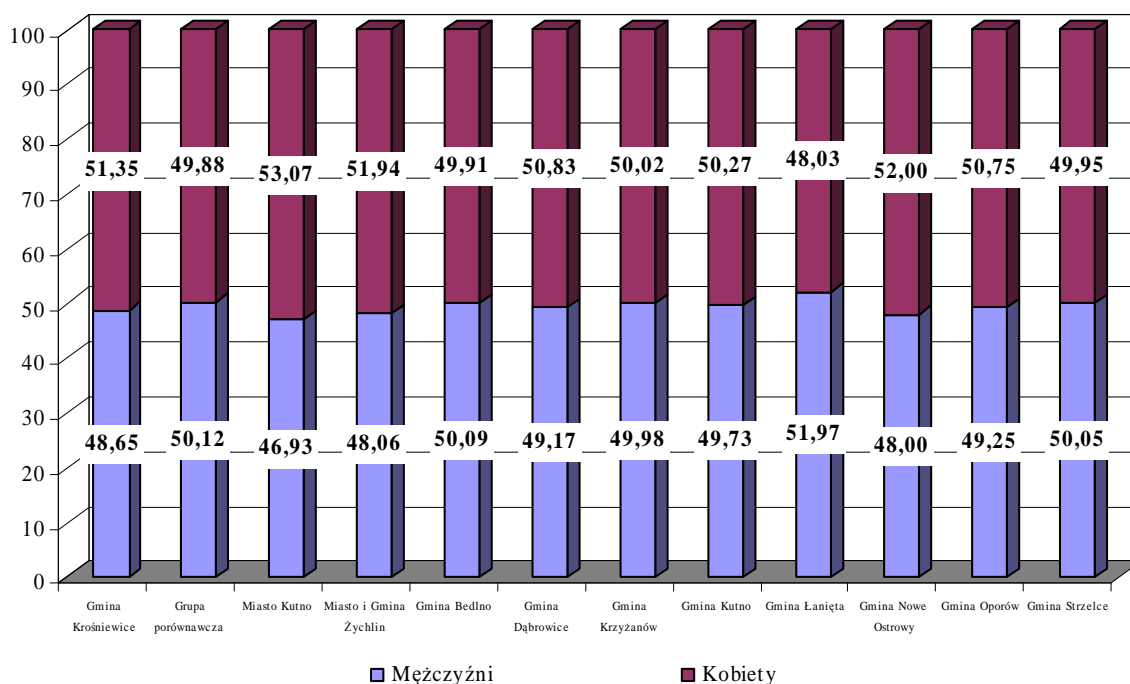
Struktura ludności w Gminie Krośniewice ulega korzystnym trendom w kierunku wzrostu ludności w wieku produkcyjnym i malejącej grupie osób w wieku poprodukcyjnym. Niekorzystnym zjawiskiem jest malejąca liczba osób w wieku przedprodukcyjnym.

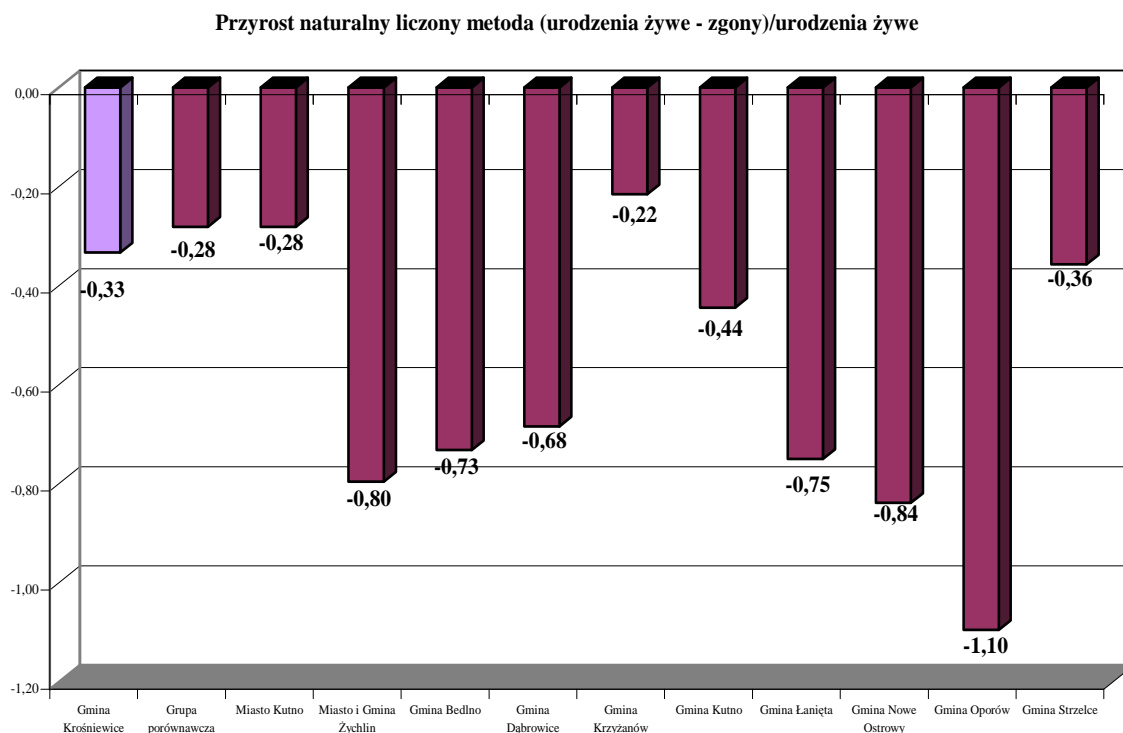
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym

Struktura ludności według płci

W Gminie Krośniewice można zaobserwować niewielką przewagę ilości kobiet nad ilością mężczyzn, a różnica ta wynosi 2,7 %. Podobna tendencja widoczna jest również w Mieście Kutno, w Mieście i Gminie Żychlin oraz w Gminach Dąbrowice, Krzyżanów, Kutno, Nowe Ostrowy oraz Oporów.

Przyrost naturalny ludności w Gminie Krośniewice ulega niekorzystnym trendom. Zarówno w Gminie Krośniewice jak i w grupie porównawczej⁸ przyrost naturalny ma wartość ujemną. Jest to niepokojące zjawisko, zwłaszcza, że występuje ono na terenie całego powiatu kutnowskiego.

2.7.2. Baza społeczna

Na obszarze Gminy Krośniewice znajdują się cztery Szkoły Podstawowe, jedno Gimnazjum oraz jedno Liceum Ogólnokształcące.

Tabela 11 Wykaz placówek oświatowych na terenie Gminy Krośniewice

Lp.	Placówka oświatowa
1	Szkoła Podstawowa nr 1 w Krośniewicach
2	Szkoła Podstawowa w Jankowicach
3	Szkoła Podstawowa w Nowem
4	Szkoła Podstawowa w Zalesiu
5	Gimnazjum w Krośniewicach
6	Liceum Ogólnokształcące im. Gen. Z Berlinga w Krośniewicach

⁸ Grupa porównawcza utworzona została jako uśredniona dana statystyczna gmin miejsko – wiejskich znajdujących się z Gminą Krośniewice w tzw. „wspólnym koszyku” samorządów o podobnym charakterze. Na umieszczenie Gminy Krośniewice we „wspólnym koszyku” z innymi podobnymi gminami zdecydowała m. m. in. ilość mieszkańców, dochód budżetu na 1 mieszkańca, forma samorządu (miasto – gmina, gmina, miasto, miasto na prawach powiatu).

Ponadto na terenie Gminy Krośniewice funkcjonuje Miejskie Przedszkole.

Szkolnictwo ponadgimnazjalne dla młodzieży z obszaru Gminy Krośniewice uzupełniają placówki oświatowe zlokalizowane przede wszystkim w Kutnie. W przypadku szkolnictwa wyższego, młodzież uczęszcza na uczelnie wyższe głównie do większych ośrodków akademickich, takich jak: Warszawa, Łódź czy Toruń, jak również do okolicznych uczelni mieszczących się na terenie Włocławka i Kutna.

Zasoby infrastruktury oświatowej uzupełniane są przez liczne placówki kulturalne, takie jak: Gminne Centrum Kultury, w skład którego wchodzi Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna wraz z filią w Nowem oraz Muzeum im. Jerzego Dunin – Borkowskiego w Krośniewicach.

Na terenie Gminy Krośniewice działają zorganizowane grupy przedsięwzięć kulturalnych takie jak:

- sekcja plastyczna dla dzieci i młodzieży,
- młodzieżowa grupa teatralna „W razie czego”,
- młodzieżowy zespół wokallyno-instrumentalny - „Presto”
- kapela ludowa z Krośniewic,
- kapela podwórkowa „Krośniewiaczy”,
- młodzieżowy zespół wokalny - „Fermata”,
- dziecięcy zespół taneczny - „Gminne nutki”,
- chór emerytów i rencistów - „Seniorzy” –
- dziecięcy kwartet werblistów,
- Klub Kobiet Aktywnych,
- Ognisko Muzyczne.

2.7.3. Zasoby mieszkaniowe

Problemy mieszkaniowe zajmują ważne miejsce wśród zadań, które znajdują się w gestii władz samorządowych.

Obowiązkiem Gminy jest posiadanie zasobu socjalnego i zamiennego oraz zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach.

Z drugiej strony spoczywa na nim także obowiązek utrzymania posiadanego zasobu na odpowiednim poziomie technicznym, funkcjonalnym i estetycznym.

Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Krośniewicach zajmuje się utrzymaniem zasobów mieszkaniowych Gminy składających się z 29 budynków mieszkalnych położonych w m. Krośniewice i 17 budynków mieszkalnych położonych we wsiach Miłonice, Pomarzany, Ostałów, Witów, Krzewie, Morawce, Głogowa, Szubina, Głaznów oraz Nowe.

Łączna powierzchnia zasobów mieszkaniowych wynosi 15 686,58 m² z czego 4 131,28 m² zostało wykupionych przez najemców. Zasiedla je 1038 mieszkańców zamieszkujących w 408 lokalach gminnych, z których wykupiono 112 lokali.

Średnia powierzchnia jednego lokalu w zasobach mieszkaniowych wynosi 38,45 m² zasiedla je średnio 2,54 osoby.

Liczba lokali zarówno komunalnych jak i socjalnych jest niewystarczająca. W chwili obecnej oczekujących na lokal komunalny jest 19 rodzin a na socjalny - 28 rodzin.

W następnej tabeli przedstawiony został wykaz dotyczący zasobów mieszkaniowych w latach 2000-2004.

Tabela 12 Zasoby mieszkaniowe w latach 2000 - 2004

	J. m.	2000	2001	2002	2003	2004
Zasoby mieszkaniowe zamieszkane wg rodzaju własności						
ogółem						
mieszkania	miesz.	3223	3226	3031	3210	3210
izby	izba	10114	10126	10312	10841	10847
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	178619	178915	192016	202432	202616
własność gminy						
mieszkania	miesz.	329	317	305	315	314
izby	izba	650	627	751	776	773
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	11912	11489	12024	12522	12455

Źródło: Bank Danych Regionalnych

2.8. Pomoc społeczna

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej mieści się przy ul. Kolejowej 21 i jest jednostką organizacyjną Gminy, działającą na podstawie obowiązujących przepisów prawa: statutu Ośrodka oraz ustaw o pomocy społecznej. Ośrodek prowadzi działalność zgodną z założeniami polityki społecznej Państwa i Gminy Krośniewice mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych.

Ośrodek realizuje zadania własne Gminy i zlecone z zakresu administracji rządowej na podstawie ustawy o pomocy społecznej, zadania z zakresu administracji rządowej przejęte przez Gminę w drodze porozumienia jak i inne zadania przekazane do realizacji przez organy Gminy.

Ośrodek realizuje zadania statutowe wynikające z:

- ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 15 kwietnia 2004 r., Nr 64, poz. 593, ze zm.) i przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie,
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 255) i przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie,
- ustawy z 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732) i przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie,
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. Nr 179 poz. 1485),
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 29 października 1982 roku (Dz. U. 147 poz. 1231),
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy z dnia 29 lipca 1995 roku (Dz. U. Nr 180 poz. 1493),
- uchwał Rady Miejskiej,
- innych ustaw.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krośniewicach obejmuje swym działaniem miejski i wiejski obszar Gminy Krośniewice. W celu realizacji zadań Ośrodek zatrudnia 15 pracowników, którzy zajmują się min. pomocą środowiskową, świadczeniami rodzinnymi, usługami opiekuńczymi jak i obsługą i administracją.

Pracownicy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośniewicach to wykwalifikowana kadra posiadająca specjalizację z zakresu pomocy społecznej. Pracownicy Ośrodka wykorzystują posiadane kwalifikacje i doświadczenie pomagając wszystkim zgłaszającym się w sposób indywidualny dla danej osoby czy rodziny.

Do zadań zleconych o charakterze obowiązkowym z zakresu pomocy społecznej należących do Gminy, a realizowanych przez ośrodek m.in. jest:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych przysługujących na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- zgłaszanie do ubezpieczenia oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób określonych w przepisach o ubezpieczeniu zdrowotnym,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin, grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej należących do Gminy a realizowanych przez ośrodek m.in. należą:

- udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- udzielania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej i poradnictwa,
- w sprawienie pogrzebu,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych celowych,
- przyznawanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- realizowanie innych zadań z zakresu rozeznanych potrzeb Gminy.

W ostatnim okresie zmieniały się zasady finansowania zadań z zakresu pomocy społecznej. Rozszerzył się zakres świadczeń obligatoryjnych przy jednoczesnym redukowaniu środków na zadania fakultatywne. Przełomowym rokiem był rok 2004, gdzie m.in. z ustawy

o pomocy społecznej wyszły takie świadczenia jak: zasiłek gwarantowany, zasiłek stały z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, jednorazowy zasiłek macierzyński. Świadczenia te przeniesiono do katalogu świadczeń rodzinnych.

W ustawie o pomocy społecznej zmieniono zakres zadań min. od 2004 roku do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym dołączono zadania w formie przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych, kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca Gminy w tym domu. Zasiłki okresowe stały się zadaniem własnym Gminy o charakterze obowiązkowym, jednak przez najbliższe lata będą dotowane z budżetu państwa.

Od maja 2004 roku MGOPS jest realizatorem nowej ustawy o świadczeniach rodzinnych, a od 2005 roku realizuje zadania ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Na mocy ustawy o pomocy społecznej prowadzona jest również pomoc osobom i rodzinom w postaci pracy socjalnej.

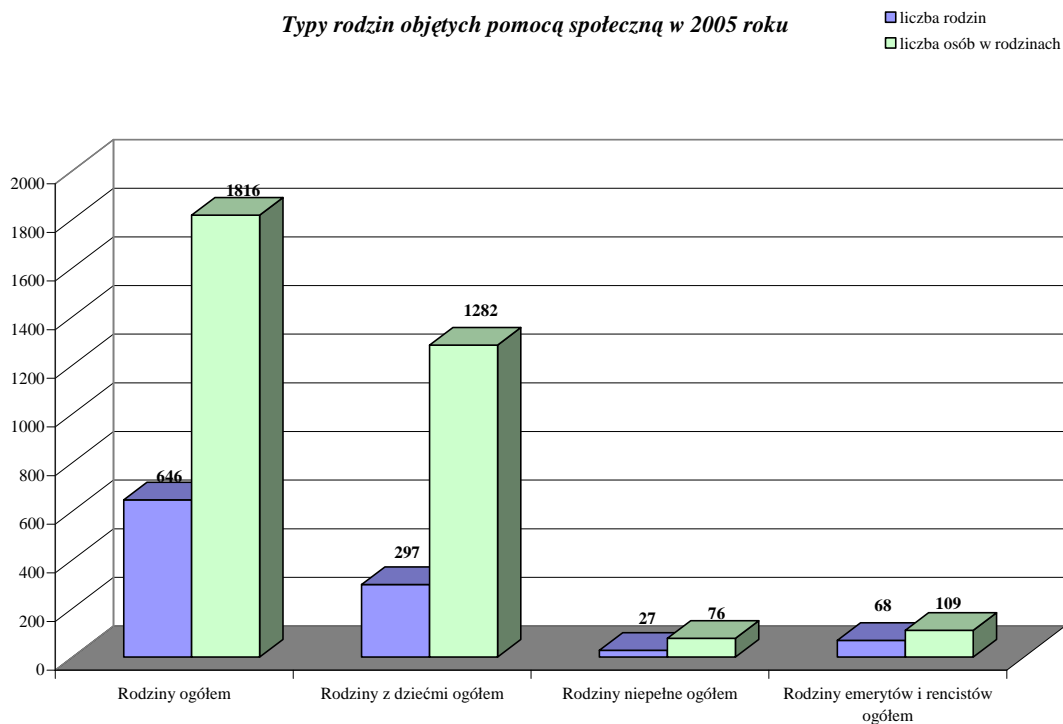
Świadczeniami niepieniężnymi w pomocy społecznej są m.in. pomoc rzeczowa, zapewnienie posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, dożywianie dzieci w stołówkach szkolnych oraz praca socjalna, która świadczona jest bez względu na posiadany dochód osoby i rodziny.

Od wielu lat na terenie Gminy Krośniewice działa pomoc w formie jednego gorącego posiłku dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy. Do programu zakwalifikowano w 2005 roku 448 osób (w tym 447 dzieci) z kilkuset rodzin pozostających w szczególnie trudnej sytuacji.

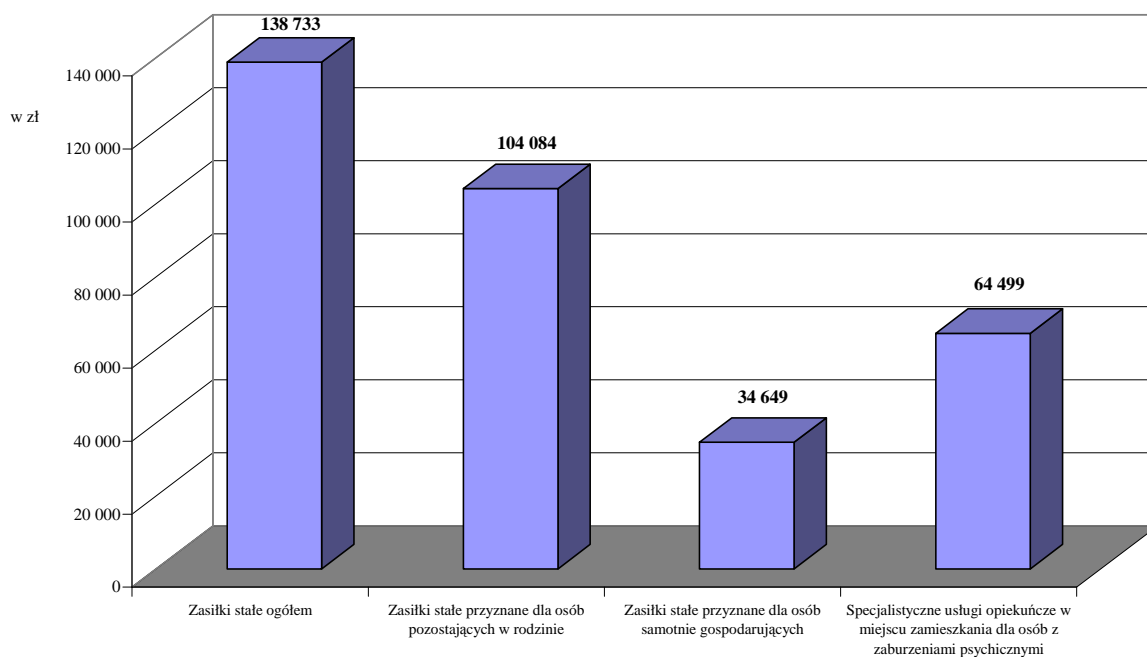
Niestety na terenie Gminy nie ma żadnych jednostek pomocniczych świadczących usługi z zakresu pomocy społecznej takich jak: Centrum Integracji Społecznej, Punkt Interwencji Kryzysowej, Środowiskowy Dom Samopomocy, świetlice socjoterapeutyczne, Ośrodki Szkolno – Wychowawcze itp. Większość tych instytucji działa w Kutnie. Z terenu Gminy osoby potrzebujące pomocy z zakresu np. opieki sporadycznie kierowani są do Zakładu Leczniczo – Opiekuńczego w Kutnie. Od wielu lat Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie skierował żadnej osoby do Domu Pomocy Społecznej, a i dzieci bardzo rzadko były kierowane do Domów Dziecka. W ostatnim czasie dwoje dzieci z terenu Gminy trafiło do Rodzinnego Domu Dziecka w Płocku.

2.8.1. Statystyka wybranych elementów pomocy społecznej w ujęciu graficznym

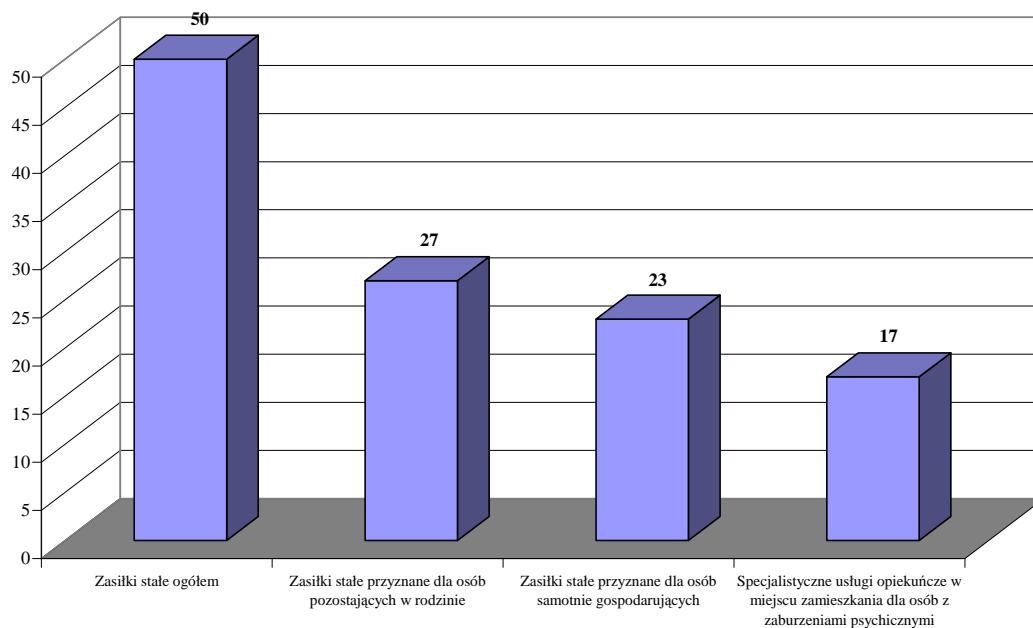
Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2005 roku

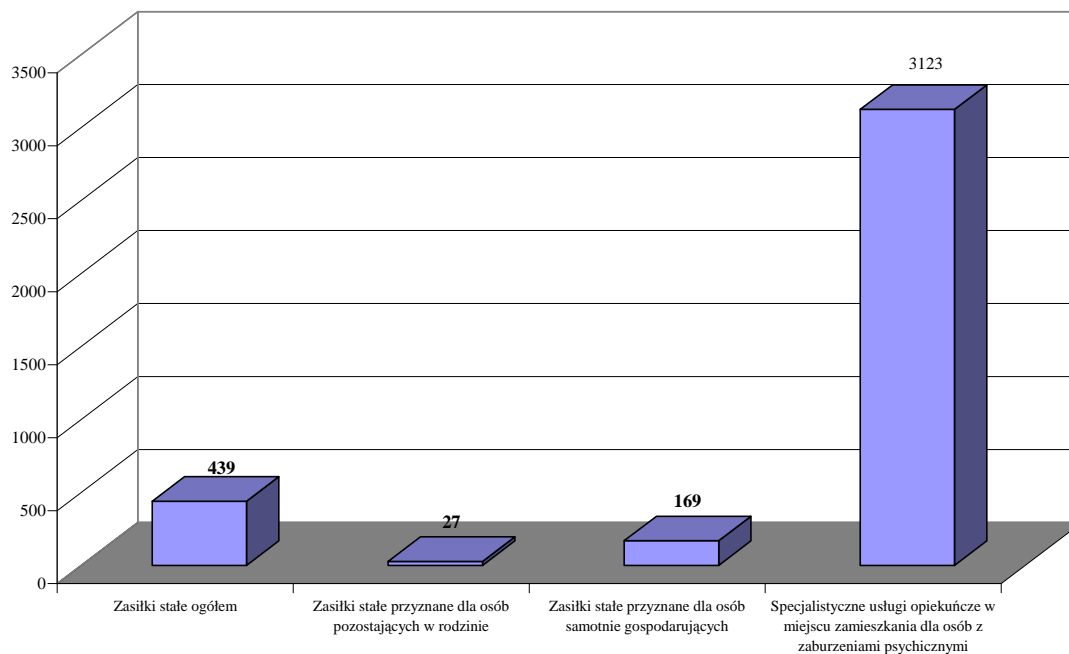
Kwota świadczeń udzielonych przez MGOPS w 2005 roku w ramach zadań zleconych

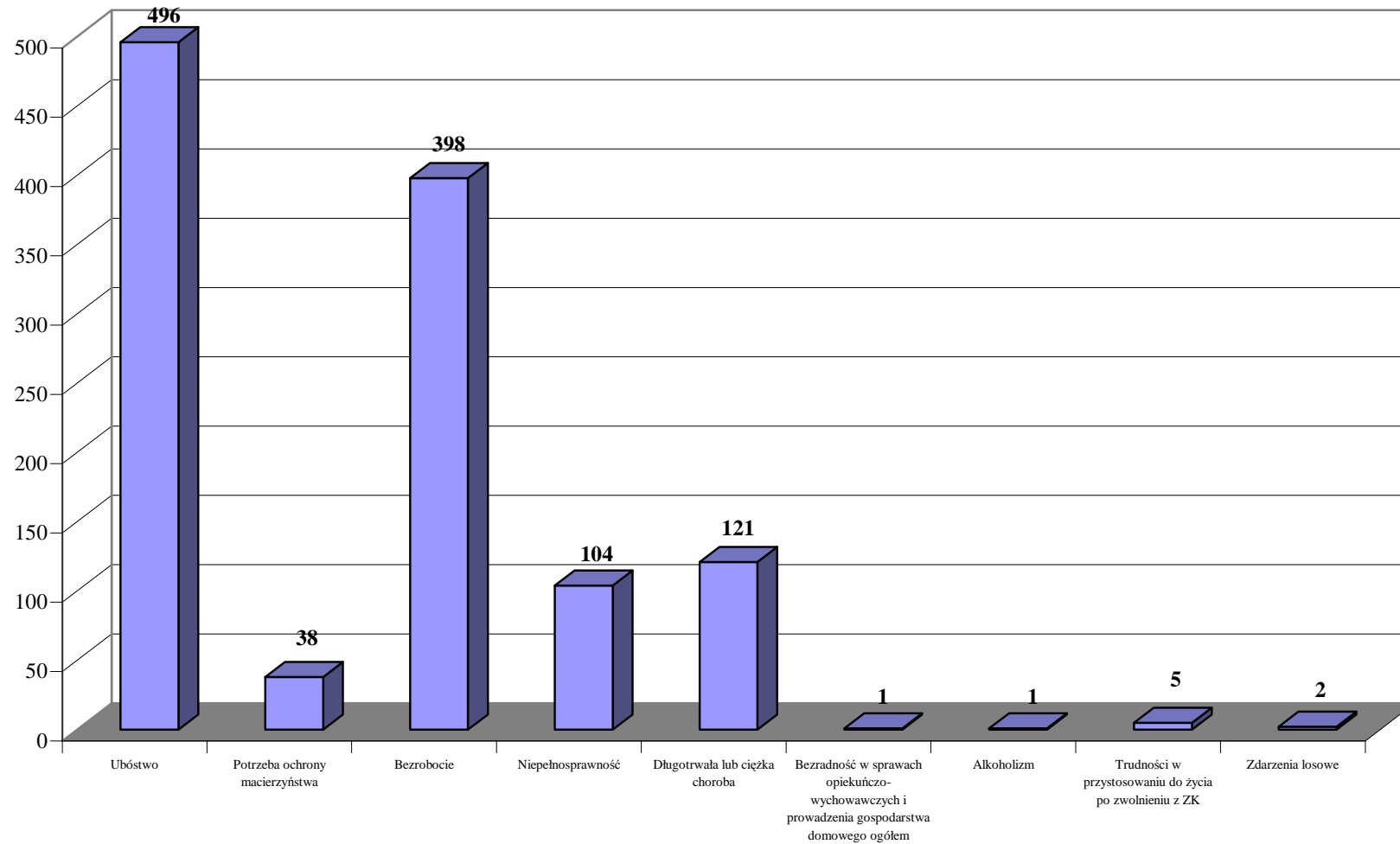
*Liczba osób, którym przyznano decyzję świadczenie
w ramach zadań zleconych realizowanych przez MGOPS w 2005 roku*

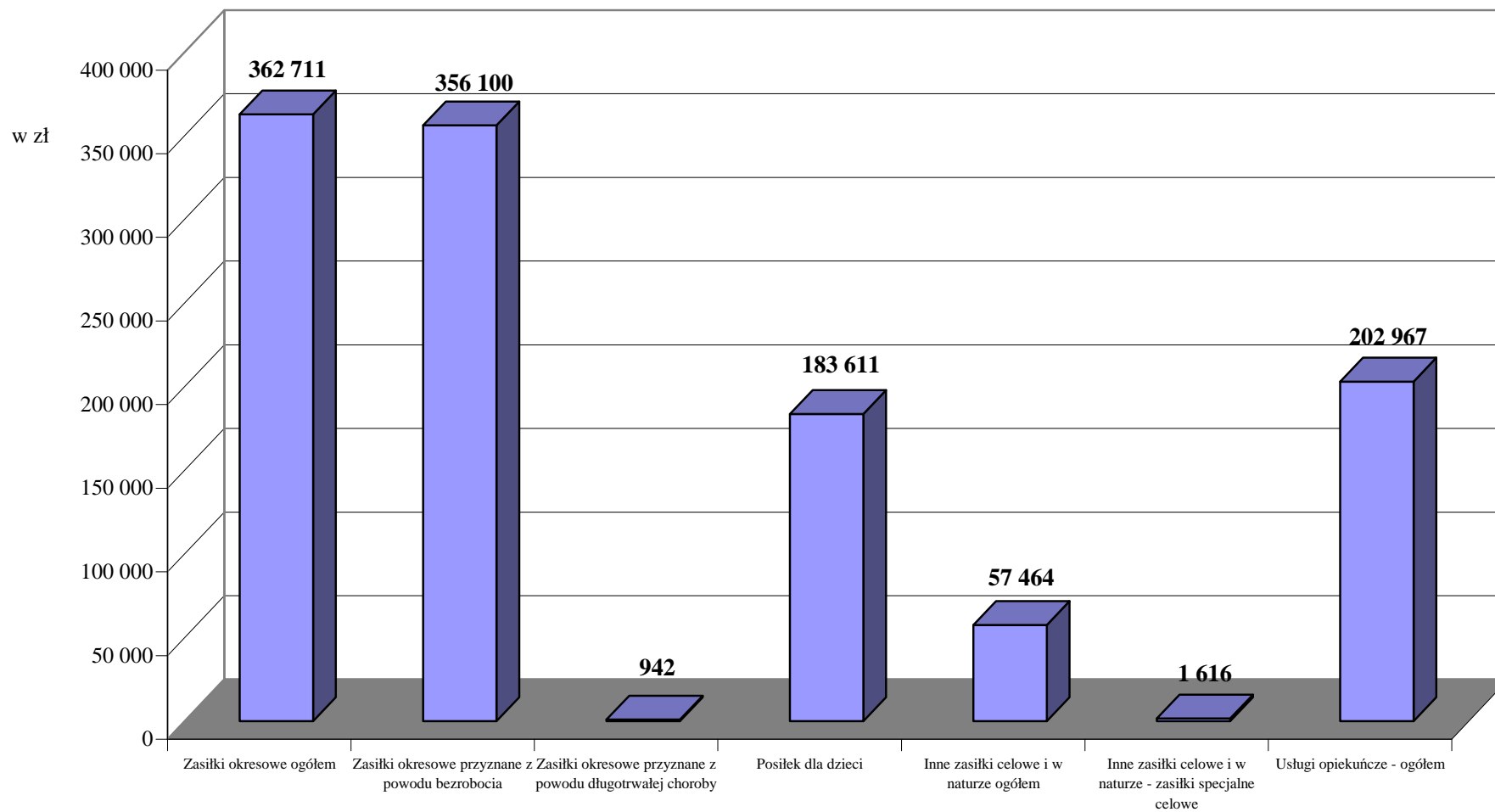
Liczba świadczeń udzielonych przez MGOPS w 2005 roku w ramach zadań zleconych

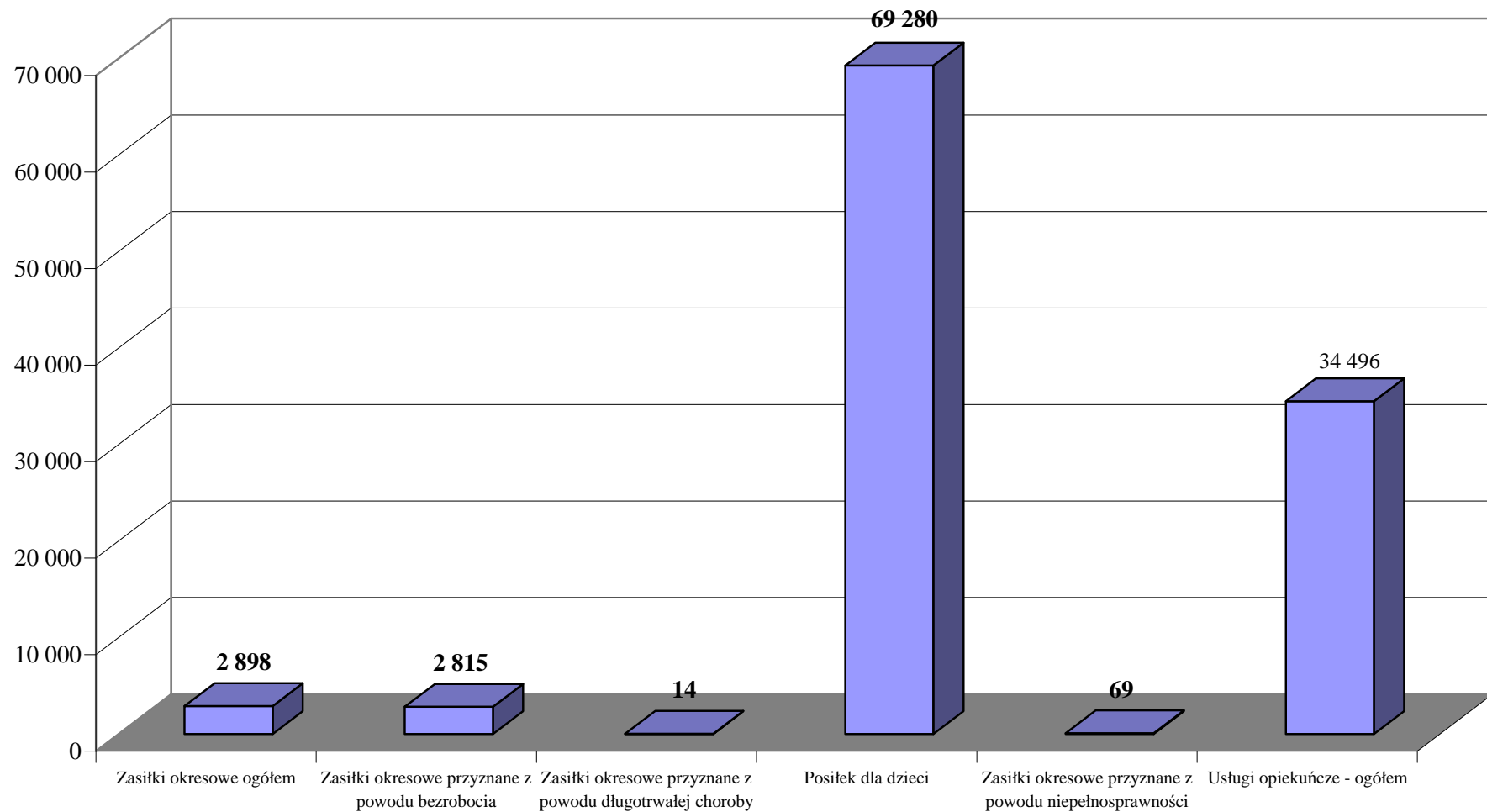
*Liczba rodzin, którym przyznano pomoc w 2005 roku
ze względu na powód przyznania pomocy*

***Kwota świadczeń udzielonych przez MGOPS
w 2005 roku w ramach zadań własnych***

***Liczba świadczeń udzielonych przez MGOPS w 2005 roku
w ramach zadań własnych***

3. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

3.1. Uwarunkowania zewnętrzne w Europie

Podstawowe uwarunkowania zewnętrzne zawarte są w Europejskim Modelu Społecznym zawartym w Strategii Lizbońskiej.

Główne cele tego modelu to:

- pełne zatrudnienie i
- spójność społeczna.

Kolejne istotne założenia Europejskiego Modelu Społecznego to:

- aktywne przeciwdziałanie rosnącemu ubóstwu i nadmiernemu rozwarstwieniu społecznemu,
- chronienie najbardziej podatnych na wykluczenia społeczne,
- uznanie znaczenia mocnych i trwałych więzi rodzinnych i społecznych za jedno z istotnych czynników zapobiegających powstawaniu problemów społecznych,
- uwzględnianie trendów demograficznych w planowaniu polityki społecznej.

3.2. Uwarunkowania zewnętrzne krajowe

Dokumentami o istotnym znaczeniu strategicznym dla planowania rozwiązań problemów społecznych na szczeblu regionalnym i lokalnym są:

- Narodowa Strategia Integracji Społecznej,
- Założenia polityki ludnościowej w Polsce,
- Krajowy Plan Działań na Rzecz Integracji Społecznej na lata 2004-2006,
- Strategia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2007-2013,
- Strategia Rozwoju Edukacji na lata 2007-2013,
- Strategia Państwa dla Młodzieży na lata 2003-2012,
- Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013.

Dokumentem o kluczowym znaczeniu dla planowanych rozwiązań w obszarze problematyki społecznej jest przyjęta w 2005 roku Strategia Polityki Społecznej na lata 2007-2013.

Dokument ten zawiera priorytety i kierunki polityki społecznej na lata 2007-2013, które winny determinować planowanie na szczeblu regionalnym i lokalnym.

Priorytet 1 – Poprawa warunków dla powstawania i funkcjonowania rodzin. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci.

- 1.1. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi młodego pokolenia w rodzinie i środowiskach pozarodzinnych jako czynnika poprawy jakości kapitału ludzkiego.
- 1.2. Tworzenie i wzmacnianie rozwiązań służących godzeniu pracy zawodowej i wychowywania dzieci, w celu podniesienia aktywności zawodowej oraz umożliwienia pełniejszej realizacji planów prokreacyjnych.
- 1.3. Zbudowanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
- 1.4. System pomocy dla rodzin z dziećmi, celem wyrównywania deficytów rozwojowych u dzieci uczących się.
- 1.5. Rozwijanie placówek świadczących usługi edukacyjne, sportowo-rekreacyjne i kulturalne.
- 1.6. Kształtowanie pozytywnego klimatu wobec rodzin, małżeństwa i dietności.
- 1.7. Wsparcie dla rodzin z dziećmi i niepełnosprawnymi, w celu wyrównania szans dzieci i młodzieży podejmujących i kontynuujących naukę.
- 1.8. Stworzenie kompleksowego systemu zapobiegania przestępczości, demoralizacji i nadużywania substancji psychoaktywnych przez młodzież.

Priorytet 2 – Wdrożenie aktywnej polityki społecznej.

- 2.1. Wspieranie aktywności zawodowej i edukacyjnej poprzez system pomocy społecznej.
- 2.2. Rozwój zatrudnienia socjalnego, w celu przywrócenia możliwości zatrudnienia osobom podlegającym wykluczeniu społecznemu.
- 2.3. Rozwój form ekonomii społecznej, na rzecz pobudzenia aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 2.4. Rozwój budownictwa mieszkaniowego i wsparcie gmin w budowie mieszkań dla osób wymagających pomocy socjalnej.
- 2.5. Stworzenie kompleksowego systemu probacyjnego.
- 2.6. Likwidacja pułapki dochodowej, ograniczenie zachęt do dezaktywacji zawodowej oraz zwiększenie szans zatrudnienia dla osób o niskich kwalifikacji.

Priorytet 3 – Kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych.

- 3.1. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.
- 3.2. Tworzenie warunków do większej aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych jako podstawy społecznej integracji i poprawy warunków ich życia.
- 3.3. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do usług społecznych.
- 3.4. Kształtowanie pozytywnych postaw wobec niepełnosprawności.
- 3.5. Reforma systemu rentowego.
- 3.6. Usprawnienie systemu rehabilitacji, na rzecz utrzymania możliwości aktywności zawodowej.
- 3.7. Rozwijanie całościowych systemów pomocy dla osób obarczonych nietypowymi rodzajami niepełnosprawności, wymagających kompleksowych i systemowych działań ze strony państwa.

Priorytet 4 – Budowa systemu wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym.

- 4.1. Rozwijanie systemu opieki pielęgnacyjnej, celem zbudowania środowiskowego modelu integracji ludzi starszych i wymagających pomocy.
- 4.2. Wprowadzenie specjalizacji stacjonarnej opieki, celem budowy systemu specjalistycznego wsparcia dla osób wymagających szczególnej opieki.
- 4.3. Aktywizacja i integracja lokalna osób w wieku poprodukcyjnym, wykorzystanie potencjału osób starszych w środowisku lokalnym.
- 4.4. Zapewnienie odpowiednich świadczeń emerytalnych na starość.
- 4.5. Prowadzenie spójnej polityki wobec starości i na rzecz osób starszych.

Priorytet 5 – Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych.

- 5.1. Wdrożenie strategicznego, planowania lokalnej i regionalnej polityki społecznej, celem stworzenia metody koordynacji krajowej polityki społecznej.
- 5.2. Profesjonalizacja służb społecznych jako czynnika integracji lokalnej, celem zwiększenia samodzielności i aktywizacji zawodowej osób wymagających pomocy socjalnej.
- 5.3. Wdrożenie systemu informacji i poradnictwa obywatelskiego oraz dostępu do lokalnych środków przekazu i internetu.

Priorytet 6 – Partnerstwo publiczno-społeczne jako podstawa rozwoju usług społecznych.

- 6.1. Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych, regionalnych i krajowych.
- 6.2. Budowa partnerstwa publiczno-społecznego w zakresie działalności pożytku publicznego.
- 6.3. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.
- 6.4. Wsparcie postaw obywatelskich.
- 6.5. Wzmocnienie partycypacji społecznej.

Priorytet 7 – Integracja społeczna i zawodowa imigrantów.

- 7.1. Wdrożenie polityki integracji społecznej i zawodowej imigrantów, celem prowadzenia kompleksowych działań wszystkich instytucji publicznych.
- 7.2. Wdrożenie polityki antydyskryminacyjnej, celem ograniczenia postaw ksenofobicznych wobec środowisk imigranckich.
- 7.3. Ustawiczne szkolenie kadr administracji publicznej oraz partnerów społecznych, celem przygotowania do pracy z uchodźcami.
- 7.4. Zaprojektowanie spójnego systemu współpracy z uchodźcami.

3.3. Uwarunkowania zewnętrzne regionalne

Podstawowym dokumentem odnoszącym się do rozwiązywania problemów społecznych jest Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007-2020” uchwalona uchwałą Nr LI/865/2006 Sejmiku Województwa Łódzkiego w dniu 31 stycznia 2006 r., która precyzuje następujące cele strategiczne w obszarze polityki społecznej:

CEL GŁÓWNY: - WZROST OGÓLNEGO POZIOMU CYWILIZACYJNEGO WOJEWÓDZTWA.

Cel strategiczny: - Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców województwa.

Cele szczegółowe:

- Podniesienie poziomu wykorzystania potencjału oświaty, szkół wyższych i ośrodków naukowo – badawczych wraz z promowaniem aktywności w międzynarodowej przestrzeni edukacyjnej, oraz wzrost powiązań nauki z rozwojem gospodarki regionu,
- Wyrównywanie szans w dostępie do edukacji na wszystkich etapach kształcenia przez tworzenie optymalnych warunków dla realizacji potrzeb oświatowych mieszkańców,
- Poprawa jakości kształcenia na wszystkich poziomach, efektywne zarządzanie w edukacji oraz promowanie idei nauki przez całe życie,

Cel strategiczny: - Podniesienie poziomu jakości życia.

Cele szczegółowe:

- Poprawa stanu zdrowia mieszkańców województwa łódzkiego,
- Podniesienie poziomu zasobów mieszkaniowych w województwie,
- Poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego mieszkańców województwa oraz poprawa stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- Wzrost znaczenia sportu, kultury, turystyki i rekreacji w życiu mieszkańców regionu.

Cel strategiczny: - Zmniejszenie zjawisk wykluczenia społecznego i modernizacja systemów pomocy społecznej.

Cele szczegółowe:

- Wdrażanie aktywnej polityki społecznej,
- Systemowa pomoc osobom i rodzinom,

- Tworzenie warunków sprzyjających uczestnictwu w życiu społecznym osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień,
- Zwiększenie samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
- Propagowanie aktywnego trybu życia i wsparcie osób w wieku poprodukcyjnym,
- Integracja społeczna imigrantów.

Cel strategiczny: - Podniesienie poziomu aktywności społecznej.

Cele szczegółowe:

- Wspieranie inicjatyw społecznych prowadzących do wzrostu integracji społecznej,
- Budowa i wspieranie rozwoju oraz współpracy instytucji społeczeństwa obywatelskiego,
- Wspieranie działań i mechanizmów podnoszących skuteczność funkcjonowania działań wspólnotowych opartych na zasadach dialogu społecznego.

Cel strategiczny: - Podniesienie ogólnego poziomu zatrudnialności i mobilności zawodowej mieszkańców województwa.

Cele szczegółowe:

- Tworzenie mechanizmów i warunków dla zwiększenia zatrudnienia,
- Wspieranie procesów podnoszących mobilność mieszkańców w zakresie dostosowania do wymogów rynku pracy,
- Rozwijanie aktywnej polityki rynku pracy, promocja samozatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu,
- Tworzenie warunków do wzrostu zasobów ludzkich (wzrost przyrostu, migracje) w wieku produkcyjnym.

Ponadto na terenie województwa łódzkiego realizowana jest Strategia Rozwoju Polityki Społecznej, która została przyjęta dnia 28 lutego 2006r. uchwałą Nr LII/879/2006 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 lutego 2006 roku.

Cel strategiczny I: - Wspieranie działań sprzyjających aktywności życiowej osób i rodzin.

Cel szczegółowy I: - Systemowa pomoc osobom i rodzinom.

Cel operacyjny 1: - Tworzenie korzystnych warunków organizacyjnych do realizacji zadań pomocy społecznej.

Zadania:

1. Wspieranie działań sprzyjających równomiernemu rozwojowi instytucji pomocy społecznej w województwie.
2. Prowadzenie szerokich działań edukacyjnych dla pracowników służb społecznych.
3. Rozwijanie działalności informacyjnej dla wszystkich szczebli administracji samorządowej w zakresie pomocy społecznej.
4. Wspieranie działań sprzyjających rozwiązaniom systemowym w zakresie pomocy społecznej.
5. Inicjowanie międzysektorowej współpracy wspierającej służby społeczne województwa w zakresie realizowanych zadań.

Cel operacyjny 2: - Rozwijanie usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i inne podmioty.

Zadania:

1. Stymulowanie rozwoju i modernizacji programów pracy z osobami i rodzinami.
2. Doskonalenie usług świadczonych na rzecz osób i rodzin.
3. Wspieranie działań zmierzających do usuwania przyczyn bezradności.
4. Podejmowanie szerokich działań aktywizujących społecznie osoby i rodziny.

Cel operacyjny 3: - Pobudzanie społecznej aktywności do działań samopomocowych.

Zadania:

1. Stymulowanie i wspieranie powstawania grup samopomocowych i organizacji pozarządowych.
2. Wzmacnianie działań edukacyjno - informacyjnych dla środowisk lokalnych w zakresie potrzeb i możliwości zrzeszania się.
3. Wspieranie rozpoznawania potrzeb w województwie w zakresie prowadzenia wolontariatu.
4. Inspirowanie i wspieranie rozwoju prowadzenia wolontariatu w województwie.

Cel operacyjny 4: - Współpraca z różnymi podmiotami na rzecz wspierania i prowadzenia działań w kierunku poprawy warunków życia mieszkańców województwa.

Zadania:

1. Prowadzenie działań zmierzających do poznania podmiotów działających w województwie na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców.
2. Stałe uaktualnianie wiedzy na temat celów i zakresu działania podmiotów działających w województwie na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców.
3. Inicjowanie i prowadzenie międzysektorowej współpracy służące instytucjonalnej integracji oraz efektywności działań.

Cel operacyjny 5: - Kształtowanie pozytywnych postaw społeczności lokalnej wobec autonomii i integracji osób niepełnosprawnych.

Zadania:

1. Popularyzowanie indywidualnych osiągnięć osób niepełnosprawnych w sferze artystycznej, zawodowej, sportowej.
2. Poszerzanie wiedzy społeczeństwa o rodzajach niepełnosprawności i związanych z nimi możliwości samorealizacji osób niepełnosprawnych.
3. Wzmacnianie integracji wewnętrznej środowiska osób niepełnosprawnych.
4. Integrowanie osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.

Cel szczegółowy II: - Zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień.

Cel operacyjny 1: - Zwiększenie oddziaływań promujących zdrowy styl życia, wolny od substancji uzależniających (alkoholu, narkotyków, tytoniu).

Zadania:

1. Wspieranie kampanii, akcji, programów promujących.
 - styl życia wolny od alkoholu, styl życia wolny od narkotyków,
 - styl życia wolny od tytoniu.

Cel operacyjny 2: - Zwiększenie poziomu świadomości społeczeństwa na temat zagrożeń zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

Zadania:

1. Wspieranie programów profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży:
 - Programów profilaktyczno - edukacyjnych realizowanych w szkołach,
 - Programów profilaktyczno - edukacyjnych realizowanych poza szkołą w świetlicach/klubach środowiskowych; na koloniach i obozach wakacyjnych.
2. Wspieranie działań profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do rodziców.
3. Wspieranie działań szkoleniowych dla różnych grup zawodowych stykających się z ogółem społeczeństwa (dziennikarzy, nauczycieli, pedagogów, pielęgniarek środowiskowych w tym medycyny szkolnej, lekarzy, pracowników socjalnych).

Cel strategiczny: - Zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Cel szczegółowy I: - Motywacja osób i rodzin dotkniętych lub zagrożonych patologią społeczną do zmiany stylu życia.

Cel operacyjny 1: - Identyfikacja środowisk dotkniętych lub zagrożonych patologią społeczną.

Zadania:

1. Stymulowanie i wspieranie działań mających na celu zdiagnozowanie i ocenę sytuacji środowisk dotkniętych patologią społeczną.
2. Doskonalenie metod cyklicznego monitorowania problemów w województwie łódzkim.
3. Wspieranie i ścisła współpraca z samorządami gmin i powiatów województwa.

Cel operacyjny 2: - Praca socjalna na rzecz osób i rodzin dotkniętych patologią społeczną.

Zadania:

1. Podejmowanie działań sprzyjających szkoleniu i kształceniu służb pomocy społecznej w województwie w zakresie:
 - Diagnozy problemów osób i rodzin dotkniętych patologią społeczną.
 - Sposobów prowadzenia wsparcia osób i rodzin dotkniętych patologią społeczną.
2. Inicjowanie wprowadzania programów skierowanych na osoby i rodziny zagrożone patologią społeczną.
3. Wspieranie innowacyjnych rozwiązań służących osobom i rodzinom dotkniętym patologią społeczną.
4. Wzmacnianie współpracy z samorządami gmin i powiatów w regionie, zaangażowanych w prowadzenie systemowych działań na rzecz osób i rodzin dotkniętych patologią społeczną.

Cel operacyjny 3: - Kształtowanie korzystnych warunków środowiskowych dla zaspokojenia potrzeb osób w różnych fazach życia i różnorodnych sytuacjach życiowych (działania prorodzinne).

Zadania:

1. Podejmowanie działań mających na celu diagnozowanie i ocenę sytuacji rodzin w regionie.
2. Inicjowanie i prowadzenie kształcenia i szkolenia w zakresie rozwiązywania problemów wieku dziecięcego i młodzieńczego.

3. Zdynamizowanie działań na rzecz osób starszych.
4. Inicjowanie i wspomaganie programów wspierających rodzinę.
5. Promowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie działań skierowanych na poprawę sytuacji rodzin.
6. Wspieranie i prowadzenie międzysektorowej współpracy w kierunku stworzenia systemu pomocy rodzinie w regionie.

Cel operacyjny 4: - Zwiększenie skuteczności i dostępności programów interwencyjnych tzw. "wczesnej interwencji", skierowanych do grup ryzyka.

Zadania:

1. Wspieranie działań interwencyjnych prowadzonych w środowisku (programów pracy z osobami z tzw. grup ryzyka, poradnictwa, informacji, konsultacji, Punktów Informacyjno Konsultacyjnych).
2. Wspieranie działań interwencyjnych prowadzonych przez placówki specjalistyczne (programów pracy prowadzonych przez różne grupy zawodowe: pedagogów, psychologów, terapeutów, lekarzy, pielęgniarzy, pracowników socjalnych, policjantów).
3. Wspieranie działań zapobiegawczo-profilaktycznych (zwiększenie dostępności do informacji o formach i miejscach pomocy).
4. Organizowanie szkoleń dla różnych grup zawodowych mających kontakt z osobami zagrożonymi uzależnieniem (pielęgniarek środowiskowych, lekarzy, pracowników socjalnych).

Cel operacyjny 5: - Zwiększenie zasobów profesjonalnie przygotowanych placówek do pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi, a także podtrzymującymi abstynencję.

Zadania:

1. Wspieranie rozwoju i modernizacji usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i ich rodzin.

2. Wspieranie działań leczniczych -ambulatoryjnych (poradnictwo, leczenie somatyczne, psychiatryczne dla osób współzależnych).
3. Wspieranie działań leczniczych -stacjonarnych (detoksykacja, leczenie substytucyjne).
4. Wspieranie działań rehabilitacyjnych - ambulatoryjnych (poradnictwo, konsultacje, terapia rodzin, terapia indywidualna i grupowa, street workers -środowisko, grup AN).
5. Wspieranie działań rehabilitacyjnych - stacjonarnych (ośrodki interwencyjne).
6. Wspieranie działań post rehabilitacyjnych ambulatoryjnych (grupy wsparcia, terapia indywidualna i grupowa, grupy AN, terapia rodzin).
7. Wspieranie działań post rehabilitacyjnych stacjonarnych (hostele, mieszkania adaptacyjne).
8. Wspieranie działań mających na celu redukcję szkód: (edukacja, poradnictwo, konsultacje, street workers - środowisko, wymiana igieł i strzykawek, prewencja chorób zakaźnych w tym AIDS).

Cel szczegółowy II - Poprawa warunków życia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny 1: - Ułatwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do najważniejszych obiektów użyteczności publicznej.

Zadania:

1. Wspieranie działań w zakresie usuwania barier społecznych.
 - Inicjowanie szkoleń dla administracji w regionie w zakresie problemów osób niepełnosprawnych,
 - Upowszechnianie konsultowania ze środowiskiem niepełnosprawnych rozwiązywania przez samorządy życiowych problemów osób niepełnosprawnych.
2. Upowszechnianie działań informacyjnych uwzględniających rozwiązywanie życiowych problemów osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny 2: - Stwarzanie osobom niepełnosprawnym korzystnych warunków do samodzielnego funkcjonowania w środowisku rodzinnym.

Zadania:

1. Wspieranie prowadzenia przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych służących rehabilitacji społecznej.
 - Inicjowanie i wzmocnienie roli środowiskowych domów samopomocy w tym dla osób chorujących psychicznie, warsztatów terapii zajęciowej, ośrodków szkoleniowo - rehabilitacyjnych oraz hoteli.
2. Wspomaganie i podejmowanie przedsięwzięć na rzecz wsparcia rodzin osób niepełnosprawnych:
 - programów wsparcia psychologicznego rodzin.
 - działań opiekuńczych w domu osoby niepełnosprawnej.
3. Podejmowanie szerokich działań edukacyjno - informacyjnych na rzecz rodzin osób niepełnosprawnych.

Cel operacyjny 3: - Sprzyjanie tworzeniu korzystnych warunków w środowisku lokalnym na rzecz aktywnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym wg ich możliwości zdrowotnych.

Zadania:

1. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu rozpoznanie potrzeb pod kątem zdobywania kwalifikacji zawodowych i wykształcenia przez osoby niepełnosprawne.
2. Wzmacnianie przedsięwzięć mających na celu ułatwianie zdobywania wykształcenia i poszerzania kwalifikacji zawodowych, z uwzględnieniem dzieci i osób niepełnosprawnych mieszkających na wsi.
3. Upowszechnianie przedsięwzięć informacyjnych ułatwiających pracodawcom zdobycie wiedzy o sposobach zatrudniania osób niepełnosprawnych.
4. Promowanie form pracy usługowej, sprzyjających wykonywaniu przez osoby niepełnosprawne.

Cel szczegółowy III: - Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy, zapobieganie sytuacjom kryzysowym wynikającym z długotrwałego pozostawania bez pracy.

Cel operacyjny 1: - Łagodzenie ekonomicznych i społecznych skutków bezrobocia.

Zadania:

1. Wsparcie działań realizowanych przez jednostki organizacyjne samorządów gmin i powiatów oraz organizacje pozarządowe, dotyczące w szczególności:
 - Pracy socjalnej,
 - Rozwijania infrastruktury społecznej,
 - Oddziaływań na środowiska będące w kryzysie.

Cel operacyjny 2: - Współpraca z urzędami pracy w kierunku aktywizacji osób bezrobotnych.

Zadania:

1. Wsparcie prowadzenia analiz dotyczących bezrobocia w regionie.
2. Współdziałanie w tworzeniu programów osłonowych dla osób bezrobotnych i ich rodzin.
3. Wsparcie i prowadzenie współpracy z samorządami powiatowymi.
4. Wzmacnianie przedsięwzięć prowadzących do rozwoju samopomocy w obszarze pozostawania bez pracy.
5. Promowanie lokalnych programów aktywizujących osoby bezrobotne.
6. Upowszechnianie tworzenia nowych stanowisk pracy w obszarze usługowym, w tym również pracy doraźnej.

Cel operacyjny 3: - Przygotowanie pracowników socjalnych do rozwiązywania problemów osób bezrobotnych i ich rodzin oraz osób poszukujących pracy.

Zadania:

1. Wzmacnianie i prowadzenie przedsięwzięć mających na celu szkolenie i kształcenie pracowników służb społecznych w regionie w zakresie aktywizowania podopiecznych.
2. Wspieranie Przedsięwzięć mających na celu inicjowanie różnorodnych form pomocy sąsiedzkiej oraz aktywności środowiskowo-osłonowej.

Cel strategiczny: - Zwiększenie skuteczności działań instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych.

Cel szczegółowy I: - Zwiększenie wiedzy dotyczącej stanu problemów społecznych.

Cel operacyjny 1: - Sporządzanie bilansu potrzeb i środków oraz przygotowanie diagnoz problemowych we współpracy z gminami i powiatami.

Zadania:

1. Sporządzenie bilansu potrzeb i środków w województwie łódzkim w zakresie pomocy społecznej na podstawie informacji pozyskanych od samorządów gmin i powiatów.
2. Opracowanie diagnozy stanów problemów pomocy społecznej w tym potrzeb szkoleniowo -edukacyjno- informacyjnych w województwie.
3. Prowadzenie stałej działalności dotyczącej określania potrzeb w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych i starych dla województwa łódzkiego.
4. Stworzenie bazy danych dotyczące działalności organizacji pozarządowych w województwie uwzględniające działania wolontariuszy.
5. Opracowanie diagnozy sytuacji w zakresie potrzeb pracy z rodziną i terapii rodzin.

Cel szczegółowy II: - Zwiększenie skuteczności oddziaływania w obszarach polityki społecznej poprzez wprowadzanie systemowych rozwiązań w województwie.

Cel operacyjny 1: - Koordynacja, przygotowanie i współpraca instytucjonalna w zakresie prowadzenia wojewódzkich programów.

Zadania:

1. Współpraca z instytucjami rządowymi, samorządowymi i pozarządowymi.
2. Udzielanie pomocy merytorycznej i finansowej instytucjom oraz osobom fizycznym realizującym zadania objęte wojewódzkimi programami.

Cel operacyjny 2: - Opracowywanie i wdrażanie celowych programów służących realizacji zadań pomocowych.

Zadania:

1. Inicjowanie i wspieranie celowych programów realizowanych na terenie województwa.
2. Wdrażanie własnych programów celowych, w tym:
 - Edukacyjnych dla pracowników służb społecznych w województwie,
 - Systemowych rozwiązań pomagania dzieciom,
 - Aktywizujących środowiska wiejskie,
 - Wspierających środowiska osób starych,
 - Poprawy warunków życia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych.

Cel szczegółowy III: - Zwiększenie dostępności kształcenia i szkolenia zawodowego pracowników służb społecznych.

Cel operacyjny 1: - Organizowanie kształcenia oraz szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej.

Zadania:

1. Udział w kształceniu pracowników służb społecznych w tym prowadzeniu konkursów projektów socjalnych.
2. Prowadzenie tematycznych szkoleń zawodowych kadr pomocy społecznej.
3. Organizowanie kształcenia akademickiego w zakresie organizacji pomocy społecznej.
4. Wspieranie kształcenia zawodowego pracowników socjalnych.

Cel szczegółowy IV: - Stymulowanie i wspomaganie inicjatyw lokalnych prowadzących do zmniejszenia rozmiarów ubóstwa.

Cel operacyjny 1: - Identyfikacja przyczyn ubóstwa oraz wspieranie i prowadzenie działań na rzecz wyrównywania poziomu życia mieszkańców województwa.

Zadania:

1. Inicjowanie i wspieranie programów na rzecz poprawy sytuacji życia rodzin województwa łódzkiego.
2. Realizacja celowych programów własnych w zakresie wyrównywania poziomu życia wybranych grup społecznych.

Cel szczegółowy V: - Zwiększenie dostępności innowacji w zakresie polityki społecznej.

Cel operacyjny 1: - Inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie polityki społecznej, w tym pomocy społecznej.

Zadania:

1. Organizowanie imprez integrujących osoby niepełnosprawne ze społeczeństwem.
2. Organizowanie narad i sympozjów dotyczących nowych rozwiązań w zakresie polityki społecznej.
3. Prowadzenie działalności wydawniczej promującej w regionie innowacje w zakresie polityki społecznej.

4. Stała współpraca z regionalną prasą i wydawnictwami oraz regionalnymi rozgłośniami radiowymi i telewizyjnymi.
5. Udostępnianie nowatorskich programów do realizacji innym podmiotom, w szczególności samorządom regionu i prowadzenie szkoleń w tym zakresie.
6. Wspieranie wprowadzania innowacyjnych rozwiązań z zakresu polityki społecznej.

Na terenie powiatu kutnowskiego realizowana jest Strategia Powiatu, która formułuje następujące cele strategiczne:

1. Rozwój lokalnej gospodarki

- Poprawa jakości kształcenia zawodowego oraz dostosowanie programów nauczania do potrzeb lokalnego sektora gospodarczego,
- Dostosowanie kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rozwijającej się gospodarki powiatu, w tym opracowanie i wdrożenie skutecznych form przekwalifikowania osób pozostających bez pracy,
- Zwiększenie liczby małych i średnich przedsiębiorstw działających na terenie powiatu,
- Transfer innowacyjnych technologii i *know-how* do lokalnego sektora gospodarczego,
- Zwiększenie liczby przedsiębiorstw na obszarze powiatu, które uzyskają potwierdzenie sprawności swojego funkcjonowania certyfikatami jakości ISO,
- Zintegrowanie lokalnych środowisk gospodarczych oraz wypracowanie aktywnej polityki współpracy władz samorządowych ze środowiskami gospodarczymi powiatu,
- Wypracowanie zasad harmonizowania strategicznych planów rozwoju oraz wieloletnich programów inwestycyjnych opracowywanych przez wszystkie jednostki samorządu terytorialnego działające na obszarze powiatu,
- Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego na obszarze powiatu, w tym współdziałanie w celu przeniesienia uciążliwego ruchu drogowego poza tereny miejskie,
- Wykreowanie przemysłu przetwórstwa produktów rolnych oraz infrastruktury gospodarczej wspomagającej funkcjonowanie rolnictwa w powiecie,
- Wykreowanie przedsiębiorstw świadczących usługi związane z obsługą przewozów towarowych, włączając w to rozwój bazy noclegowo-gastronomicznej.

2. Promocja walorów Powiatu

- Zawarcie porozumienia z jednostkami samorządu terytorialnego w sprawie opracowania i wdrożenia spójnego programu promocji powiatu,
- Wykreowanie sprawnego systemu przepływu bieżących informacji pomiędzy wszystkimi jednostkami samorządu terytorialnego działającymi na obszarze powiatu,
- Opracowanie założeń powiatowego programu promocji obejmującego sferę gospodarczą, społeczną i ekologiczną,
- Opracowanie zasad przygotowywania, aktualizacji i rozpowszechniania ofert inwestycyjnych,
- Opracowanie i uruchomienie systemu elektronicznych baz danych będących podstawą Powiatowego Systemu Informacyjnego,
- Opracowanie i uruchomienie opartego na mediach elektronicznych serwisu informacyjnego prezentującego kompleksową, okresowo aktualizowaną informację o powiecie,
- Opracowanie zasad i harmonogramu badania opinii społeczeństwa powiatu nt. warunków życia, potrzeb sfery gospodarczej oraz oczekiwań wobec władz samorządowych,
- Opracowanie zasad i harmonogramu aktualizacji raportu o stanie powiatu oraz strategicznego planu zadań.

3. Ożywienie gospodarki rolnej

- Opracowanie założeń restrukturyzacji gospodarki rolnej w powiecie w celu zapewnienie uczestnictwa powiatu w rządowych programach interwencyjnych mających na celu ożywienie gospodarki rolnej,
- Lepsze wykorzystanie potencjału produkcyjnego w istniejących przedsiębiorstwach przetwórstwa rolno – spożywczego,
- Wykreowanie warunków do powstania nowych przedsiębiorstw przetwórstwa rolno – spożywczego,
- Lepsze wykorzystanie potencjału badawczo-naukowego w produkcji nasiennej,

- Opracowanie i wdrożenie programu informacji i edukacji z zakresu nowoczesnej gospodarki wiejskiej,
- Zwiększenie możliwości dostępu młodzieży wiejskiej do różnych form kształcenia,
- Poprawa jakości życia mieszkańców wsi do przeciętnych standardów miejskich,
- Uruchomienie powiatowego centrum informacji agroturystycznej.

4. Bezpieczeństwo i środowisko

- Ograniczenie szkodliwego wpływu ruchu kołowego na obszarach osiedli mieszkaniowych przez modernizację istniejącego układu drogowego – zwłaszcza dróg krajowych o wysokim natężeniu ruchu,
- Opracowanie i wdrożenie programu zwiększenia lesistości powiatu, ochrony klimatu oraz rewitalizacji obszarów zdegradowanych,
- Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego,
- Poprawa warunków leczenia w zakładach opieki zdrowotnej,
- Nawiązanie efektywnej współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie podejmowania działań na rzecz pobudzania aktywności i wspomagania działań administracji samorządowych,
- Opracowanie i wdrożenie programów przeciwdziałania alienacji i rozwojowi patologicznych postaw społecznych wśród młodzieży,
- Opracowanie i wdrożenie programu mającego na celu podniesienie świadomości obywatelskiej i wyzwolenie pozytywnej aktywności wśród mieszkańców powiatu,
- Opracowanie i wprowadzenie w życie systemu badań porównawczych dotyczących środowiska powiatu.

4. ANALIZA SWOT

Podczas przeprowadzonej debaty strategicznej pracowano nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń. Przeprowadzono tzw. analizę SWOT. Analiza SWOT stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron polityki społecznej oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną Gminy. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- **„mocnych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej i które należy wykorzystać sprzyjając będą rozwiązywaniu problemów społecznych;
- **„słabych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej, i które niewyeliminowane utrudniać będą rozwiązywanie problemów społecznych;
- **„szans”** - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności Gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające polityce społecznej;
- **„zagrożeń”** - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności Gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla prowadzonej polityki społecznej (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na politykę społeczną).

Podczas sesji, jej uczestnicy zostali poproszeni o wskazanie na najważniejsze czynniki i ich uszeregowanie wg obszarów analizy. Przeprowadzone wśród uczestników debaty badania ankietowe dały możliwość poznania polityki społecznej Gminy poprzez pryzmat ich opinii, pozwoliły dodatkowo przybliżyć i określić najważniejsze jej problemy. Ankietowani mieszkańcy odpowiadali na pytania, co – ich zdaniem – jest mocną stroną polityki społecznej

Gminy, z jakimi polityka społeczna boryka się trudnościami i jak można je zwalczać, wykorzystując rysujące się szanse.

Wyniki ankiet były podstawą do przeprowadzenia analizy SWOT (mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń). Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się polityka społeczna Gminy, pozwala ona sformułować koncepcje rozwoju ekonomicznego.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów polityki społecznej. Wiele kwestii podnoszonych było w sposób nieomal identyczny przez kilka lub nawet kilkanaście osób, można je zatem nazwać uniwersalnymi. Wiele zaś było tak szczegółowych, iż można by je traktować jako punkt wyjścia do konstruowania już nawet nie celu, a właściwie konkretnego programu operacyjnego lub projektu.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach polityki społecznej i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach polityki społecznej Gminy ułożonych przekrojowo. Niektóre zapisy z powodu swej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć.

Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Tabela 13 Analiza SWOT Gminy Krośniewice

ANALIZA SWOT		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	MOCNE STRONY	SZANSE
POZYTYWNE	• lokalni liderzy chętni do działalności społecznej, • pracowitość mieszkańców, • Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • Gminne Centrum Kultury, • Gminne Centrum Informacji, • Komisariat Policji, • Biblioteka z filią, • Parafie, • Komisariat Policji, • dobre tereny pod inwestycje, • dobrze działający rynek hurtowy, • urzędy publiczne, • położenie miasta przy głównych szlakach komunikacyjnych (droga nr 1 i nr 2, • mała Gmina, doskonała znajomość lokalnego środowiska, • współpraca instytucji Pomocy Społecznej z Policją, • specjaliści, • kompetencja pracowników pomocy społecznej, • opieka społeczna.	• rozwój gospodarczy państwa, regionu, • współpraca z innymi regionami, • współpraca między ościennymi gminami, • rozwijające się miasto Kutno, • środki strukturalne UE, • rozwój turystyki w skali makro, • inwestycje i nowe miejsca pracy w regionie, • otwarcie rynków pracy w UE, • inwestorzy tworzący miejsca pracy, • edukacja ponadgimnazjalna, • działalność organizacji młodzieżowych, • rozwój infrastruktury drogowej, • remont dróg powiatowych, które przebiegają przez gminę, • utrzymanie produkcji w Cukrowni w Ostrowach, • kompetentni ludzie w rządzie RP, • rozwój mediów – szeroki dostęp do informacji i edukacji, • zapożyczenia ze sprawdzonych systemów socjalnych z innych krajów, • Dom Pomocy Społecznej dla Osób Starszych i Nieprawnych, • wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie problemów społecznych i zaangażowanie w ich rozwiązywanie,

ANALIZA SWOT

WEWNĘTRZNE		ZEWNĘTRZNE
NEGATYWNE	SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
	doradztwo w zakresie pozyskiwania środków z UE, infrastruktura pomocy społecznej, brak Środowiskowego Domu Samopomocowego, baza lokalowa MGOPS, brak noclegowni, brak Centrum Integracji Społecznej, brak Lokalnej Grupy Działania bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych, brak organizacji społecznych, zajmujących się przede wszystkim problemami alkoholizmu, patologii w rodzinach, narkomanii, dziećmi z rodzin patologicznych, bezrobotnymi, dostęp do alkoholu i narkotyków, dużo osób mających kolizję z prawem, odsetek bezrobocia, świadomość społeczna co do zagrożeń, aktywność społeczności lokalnej, organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, brak świetlic wiejskich, obiekt dla gimnazjum, brak szkół ponadgimnazjalnych zawodowych, brak specjalistów, ośrodki kultury w sołectwach, organizacje pozarządowe, niski przyrost naturalny, integracja społeczna.	narkomania w skali makro, alkoholizm, łatwy dostęp do alkoholu (niska cena), przestępczość, sekty, rosnące ubóstwo, osłabienie rozwoju gospodarczego, bezdomność, eksmisja z braku pracy, wzrost urodzeń w rodzinach biednych, emigracja zarobkowa, brak środków finansowych na utrzymanie rodziny, wzrost cen produktów żywnościowych i opłat, likwidacja cukrowni w Ostrowach, niewybudowanie obwodnicy miasta, większa atrakcyjność innych regionów Polski, brak stabilizacji politycznej, gospodarczej i społecznej, brak pewności co do przyszłości kraju, demoralizacja młodzieży przez zły system wychowawczy i edukacyjny, starzenie się społeczeństwa, choroby zakaźne, zmiany klimatyczne.

5. DIAGNOZA STANU

Wyszczególniono w niej najważniejsze cechy poszczególnych obszarów przyjętych do oceny oraz określenia celów i kierunków działania w procesie debaty strategicznej.

Diagnoza stanu jest syntezą wyników debaty strategicznej i raportu o stanie.

Charakterystykę obszarów cechuje wyszczególnienie najważniejszych ich cech w odniesieniu do polityki społecznej jako całości, jej zróżnicowań wewnętrznych oraz pozycji w Gminie.

Poszczególnym wnioskowi przyporządkowano znaczenie:

- wartość pozytywna dla planowanych procesów polityki rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Krośniewice (+),
- wartość obecnie o niewielkim znaczeniu dla polityki rozwiązywania problemów społecznych (+/-),
- wartość negatywna dla kreowania polityki rozwiązywania problemów społecznych (-).

Oceny potencjału wewnętrznego dokonano podstawową metodą, tj. analizą SWOT, która jest bilansem słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

Tabela 14 Diagnoza stanu – Edukacja

Sieć szkół podstawowych i gimnazjalnych	(+)
Wewnątrzszkolna infrastruktura edukacyjna	(+)
Sportowa baza przyszkolna	(-)
Stan techniczny obiektów szkolnych	(-)
Profilaktyka w szkołach	(+/-)
Edukacja rodziców	(-)
Edukacja ekologiczna	(+/-)
Edukacja pozaszkolna	(-)

Baza edukacyjna w Gminie Krośniewice nie przekłada się na ilość zajęć pozalekcyjnych i organizację programów edukacyjnych wybiegających daleko dalej niż obowiązujące minima programowe. Dobrze wykształcona kadra pedagogiczna nie wychodzi

poza mury szkoły, bo niewiele jest miejsc (świećlic) gdzie takie indywidualne programy można realizować w szczególności na terenach wiejskich (sołectwach). Dom Kultury nawet dobrze wyposażony z wieloma sekcjami nie może być jedynym miejscem, alternatywnych, pozaszkolnych form edukacyjnych. Jedną z dziedzin edukacyjnych jest edukacja ekologiczna. Edukacja ta winna się skupiać przede wszystkim na poszerzeniu świadomości mieszkańców co do związku pomiędzy stosowanymi źródłami pozyskiwania energii, składowania odpadów, a ilością nowych miejsc pracy i przyszłych turystów.

Tabela 15 Diagnoza stanu – Finanse

Budżet Gminy	(+/-)
Wydatki na opiekę społeczną	(-)
Absorpcja środków U.E.	(+/-)
Kondycja finansowa organizacji pozarządowych	(-)
Polityka wewnętrzna w stosunku do NGO	(+/-)
Środki na realizację polityki społecznej	(+/-)
Udział kapitału prywatnego w finansowaniu zadań polityki społecznej	(-)

W obszarze finansów do grupy negatywnych elementów można zaliczyć wydatki na opiekę społeczną, które są znaczne w budżecie Gminy i od kilku lat się zwiększają.

Prowadzona dotychczasowa polityka państwa, w tym zakresie polegająca na zwiększaniu zakresu świadczeń obligatoryjnych, przy jednoczesnym redukowaniu środków na zadania fakultatywne powoduje powiększanie się niedofinansowanych obszarów problemów społecznych.

Brak jak dotąd na terenie Gminy typowych partnerstw publiczno-pozarządowych, czy publiczno-prywatnych. Dają one zwiększenie możliwości pozyskiwania środków pozabudżetowych na konkretne przedsięwzięcia pomocy społecznej. Partnerstwa w obszarze działalności społecznej są preferowane przez Fundusze Strukturalne UE jak i Norweski Mechanizm Finansowy w EOG. W Gminie Krośniewice trzeba wyznaczyć przedsięwzięcia infrastrukturalne w obszarze pomocy, takie jak budownictwo socjalne, które można realizować w ramach PPP. Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie daje zupełnie nowe możliwości finansowania działań z zakresu pomocy społecznej i warto, żeby w Gminie Krośniewice te nowe formy finansowania zaistniały dla dobra beneficjentów tej pomocy.

Kolejną drogą dla wzmacniania dostępu do finansów na rzecz realizacji Strategii Integracji i Polityki Społecznej jest tworzenie fundacji celowych z udziałem podmiotów gospodarczych, pozarządowych i publicznych. Fundacje takie zarejestrowane jako organizacje pożytku publicznego mają zdecydowanie większe możliwości w pozyskiwaniu środków z zewnątrz, w tym wsparcia ze strony struktur samorządu lokalnego.

Innym ze sposobów finansowania działań z zakresu pomocy społecznej sprawdzającym się głównie przy organizacji krótkich, jednorazowych akcji (działań) jest sponsoring.

Tabela 16 Diagnoza stanu – Infrastruktura

Stan techniczny placówek oświatowych	(+/-)
Świetlice socjoterapeutyczne	(-)
Punkt konsultacyjno – informacyjny dla ofiar przemocy	(-)
Grupy wsparcia	(-)
Telefon zaufania	(-)
Świetlice wiejskie	(-)
Budownictwo socjalne	(-)
Dostęp do Internetu	(+/-)
Dom Dziennego Pobytu	(-)

Obszar ten jest pozbawiony w Gminie Krośniewice kilku podstawowych elementów, które pozwalają za sprawne funkcjonowanie pomocy społecznej. Nie wszystkie elementy tej infrastruktury leżą w kompetencjach Gminy jak ich brak w jej otoczeniu nie daje możliwości wypełnienia do końca zadań jakie określa ustawodawca w zakresie pomocy socjalnej. Konieczny jest, zatem dostęp do Punktu Interwencji Kryzysowej, Noclegowni, a istnienie Środowiskowego Domu Dziennego Pobytu jest niezbędne. Innym znaczącym elementem, o którym była mowa również w obszarze „Edukacja” są świetlice wiejskie, które przynajmniej w części winny spełniać rolę świetlic socjoterapeutycznych. W tym przypadku jest niezbędnym utworzenie Centrum Integracji Społecznej w Krośniewicach na bazie Domu Parafialnego na rzecz działań przeciwko wykluczeniom społecznym byłoby dopełnieniem w zakresie infrastruktury pomocy społecznej.

Tabela 17 Diagnoza stanu – Problemy społeczne

Bezpieczeństwo	(+/-)
Patologie społeczne	(-)
Narkomania	(+/-)
Alkoholizm	(-)
Wykluczenie	(+/-)
Obszary ubóstwa	(-)
Niepełnosprawność	(-)
Bezradność	(-)
Bezdomność	(+/-)

Największym problemem społecznym Gminy jest szereg zjawisk spowodowanych bezrobociem min. pojawiające się w coraz szerszym zakresie zjawisko ubóstwa, ale również wiele zjawisk patologicznych. Podejmowana działalność profilaktyczna oraz organizacja grup wsparcia nie mogą być jedynymi działaniami, w tym obszarze zwłaszcza, że występuje duże bezrobocie. Na terenie Gminy funkcjonuje wiele mikroprzedsiębiorstw, ale przede wszystkim jeden duży pracodawca. Istnieje duże niebezpieczeństwo nagłego pogorszenia się sytuacji na rynku pracy i wzrostu problemów społecznych, co do skali jak ich stopnia trudności w ich rozwiązaniu.

Dla skuteczniejszego rozwiązywania problemów społecznych niezbędna jest również szeroko rozumiana profilaktyka jak i szeroka edukacja na temat występujących problemów społecznych oraz edukacja w zakresie dostępności pomocy społecznej wśród samych beneficjentów tej pomocy, z wykorzystaniem istniejących ośrodków edukacyjnych.

Podobnie jak w pozostałych obszarach, skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych jest możliwe tylko i wyłącznie z udziałem organizacji pozarządowych oraz poprzez ich wsparcie.

Tabela 18 Diagnoza stanu – Społeczność lokalna

Bezrobotni z prawem do zasiłku	(-)
Bezrobocie	(-)
Aktywność społeczna	(+/-)
Integracja społeczna	(+/-)
Dostęp do kultury	(+)
Dostęp do opieki medycznej	(+)
Organizacje pozarządowe	(-)
Komunikacja wewnętrzna	(+/-)
Komunikacja zewnętrzna	(+)
Dostęp do usług poza handlem	(+/-)

Mała ilość organizacji pozarządowych powoduje obniżenie aktywności społecznej i miejsc do wyrażania kreatywności przez lokalnych liderów. Stworzenie dobrych warunków lokalowych dla działalności kulturalnej na terenie całej Gminy Krośniewice winno inspirować lokalnych decydentów do stworzenia jeszcze lepszych warunków do aktywności różnych środowisk, co ma bezpośrednie przełożenie na aktywność zawodową i twórczą.

Włączenia społeczności lokalnej w proces rozwiązywania problemów społecznych byłoby utworzenie sprawnie funkcjonującego Centrum Wolontariatu działającego przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i sieci Punktów Wolontarystycznych na terenie całej Gminy.

W obszarze społecznym istotną rolę odgrywają placówki oświatowe, które winny być włączone w proces edukacji lokalnej społeczności w zakresie istniejących problemów społecznych, a we współpracy z pedagogami i lekarzami rodzinnymi powinny one stać się bazą szerokiej profilaktyki zdrowotnej i uzależnień.

6. MISJA

POMOC SPOŁECZNA

W GMINIE KROŚNIEWICE

TO ZINTEGROWANY SYSTEMEM
WSPIERANIA DZIECI, MŁODZIEŻY,
OSÓB SAMOTNYCH ORAZ RODZIN
ZNAJDUJĄCYCH SIĘ CZASOWO LUB NA
STAŁE W TRUDNEJ SYTUACJI
MATERIALNEJ LUB OBCIĄŻONYCH
NIEKORZYSTNYMI DLA ICH ROZWOJU
ZJAWISKAMI SOCJOLOGICZNYMI.
SYSTEM OPARTY NA MODELOWEJ
WSPÓŁPRACY STRUKTUR
SAMORZĄDOWYCH Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI O CHARAKTERZE
SPOŁECZNYM.

7. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania polityki społecznej, jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność polityki społecznej w Gminie Krośniewice koncentrować będzie się na pięciu obszarach:

- **Edukacja,**
- **Finanse,**
- **Infrastruktura,**
- **Problemy społeczne,**
- **Społeczność lokalna.**

Tablica celów w poszczególnych obszarach (edukacja, finanse, infrastruktura, problemy społeczne, społeczność lokalna) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele w oparciu o przeprowadzone konsultacje społeczne.

Priorytety - w każdym z tych obszarów (trzy cele) to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Cele pierwszorzędne to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwiązywanie problemów społecznych).

Cele drugorzędne to cele, które są ważne dla danego obszaru, ale czas i tempo realizacji tych celów zależy od uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych możliwości finansowania (cele rezerwowe).

Kierunki działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej każdego z celów w układzie tabelarycznym.

UWAGA

Zidentyfikowane cele i kierunki działania w poszczególnych obszarach są jedynie podstawą do ostatecznego wyboru wariantu rozwiązywania problemów społecznych. Nie jest możliwa realizacja wszystkich zidentyfikowanych celów w okresie realizacji Strategii. Cele, które nie znalazły miejsca w wybranym wariantcie mogą być podstawą dla aktualizacji Strategii w następnych latach, w procesie monitorowania tego dokumentu.

Tabela 19 Cele wraz z kierunkami działania w obszarze – EDUKACJA

EDUKACJA								
PRIORYTETY								
<i>Zwiększyć ofertę zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży oraz organizowanie czasu wolnego osób dorosłych.</i>			<i>Stworzyć warunki do wspierania osób bezrobotnych w efektywnym nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy.</i>			<i>Działać na rzecz rozwijania świadomości zagrożeń.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Program „Otwarte szkoły”.	Współzawodnictwo sportowe między sołectwami.	Współpraca z grupami środowisk artystycznych Łodzi i Kutna.	Edukacja dorosłych w oparciu o placówki oświatowe i GCI*.	Prekwalifikacja zawodowa na szczeblu Gminy, w tym promocja.	Bank ofert pracy przy GCI lub filia PUP**.	Budowa bazy informacyjnej nt. zagrożeń wraz z monitoringiem.	Warsztaty dla rodziców.	Szkolenia pracowników samorządowych na temat istoty i rozwoju patologii.
CELE PIERWSZORZĘDNE								
<i>Stworzyć warunki do rozwoju edukacji ponadgimnazjalnej dla młodzieży.</i>			<i>Organizować spotkania integracyjne społeczności lokalnej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku realizacji programów profilaktycznych i prozdrowotnych.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Zwiększenie oferty edukacyjnej na poziomie szkół średnich.	Oferta edukacji pomaturalnej w Krośniewicach.	Kursy i szkoły języków obcych również jako forma zajęć pozalekcyjnych.	Cykliczne imprezy integracyjne na poziomie gminnym.	Cykl imprez sportowo – rekreacyjnych pod hasłem „Nasze sołectwo zaprasza całą Gminę”.	Współzawodnictwo sportowe w Gminie.	Program przeciwdziałania uzależnieniom – organizacja grup wsparcia.	Mammobusy w każdym sołectwie***.	„Białe Niedziele”****

* GCI – Gminne Centrum Informacji.

** PUP – Powiatowy Urząd Pracy

*** Program profilaktyki w walce z chorobami nowotworowymi

**** Program bezpłatnych badań profilaktycznych z udziałem lekarzy z Łodzi i Kutna w każdym sołectwie w wybraną niedzielę

Tabela 20 Cele wraz z kierunkami działania w obszarze – FINANSE

FINANSE								
PRIORYTETY								
<i>Podjąć działania w kierunku pozyskania pozabudżetowych środków finansowych na pomoc społeczną.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku wykorzystania środków UE na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.</i>			<i>Tworzyć partnerstwa dla zwiększenia środków finansowych na realizację wspólnych programów z zakresu pomocy społecznej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Tworzenie umów patronackich dla wspierania konkretnych projektów z zakresu problematyki społecznej.	Tworzenie umów outsorsingowych na zadania własne Gminy z zakresu pomocy społecznej.	Zakładanie fundacji z udziałem wielu partnerów dla realizacji długookresowych programów.	Projektowanie programów pomocowych pod istniejące źródła finansowania po stronie Unii Europejskiej.	Budowa partnerstw publiczno – prywatnych dla zwiększenia szansy finansowania projektów.	Współpraca i szkolenia beneficjentów pomocy społecznej w zakresie pozyskiwania środków.	Partnerstwa publiczne z organizacjami pozarządowymi dla realizacji zadań własnych.	Partnerstwa publiczno – prywatne z instytucjami „for profit” oraz biznesem lokalnym i regionalnym.	Partnerstwa publiczno – prywatne z instytucjami pomocy społecznej różnych szczebli.
CELE PIERWSZORZĘDNE								
<i>Poszerzać wiedzę i umiejętności dotyczące pozyskiwania środków finansowych z Unii Europejskiej</i>			<i>Rozwijać różne formy pomocy społecznej opartej na wolontariacie.</i>			<i>Wykorzystać bliskość Kutna i Łodzi dla realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej opartej na umowach patronackich.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Szkolenia dla beneficjentów bezpośrednich.	Informacja i promocja istniejących programów pomocowych.	Utworzenie punktu informacyjnego dla wszystkich podmiotów kwalifikujących się do pomocy za strony Unii Europejskiej i NMF *na bazie GCI**.	Identyfikacja obszarów pomocy społecznej zdolnych do przyjęcia wolontariatu.	Promocja mody na wolontariat wśród starszej młodzieży szkół gimnazjalnych i średnich.	Szkolenia dla wolontariuszy.	Szeroka współpraca z fundacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej na terenie Łodzi.	Lepsze wykorzystanie wysoko wykwalifikowanej kadry pracującej w różnych ośrodkach pomocy społecznej na terenie Łodzi.	Współpraca z ośrodkami naukowymi Łodzi przy tworzeniu i realizacji projektów.

* NMF - Norweski mechanizm Finansowy

** GCI – Gminne Centrum Informacji

Tabela 21 Cele wraz z kierunkami działania w obszarze – INFRASTRUKTURA

INFRASTRUKTURA								
PRIORYTETY								
<i>Stworzyć warunki do dalszego efektywnego funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej.</i>			<i>Przeciwdziałać pogłębiającemu się zjawisku niewystarczającej opieki medycznej, jak i profilaktyki zdrowotnej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku utworzenia Instytucji Pomocy Społecznej niezbędnych dla prawidłowego realizowania polityki społecznej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Dobra baza lokalowa zapewniająca dobry kontakt z beneficjentem.	Budowa wolontariatu na rzecz OPS.	Zapewnienie udziału finansowego Gminy jako wkładu własnego w projekty OPS finansowane ze środków pozabudżetowych.	Zwiększenie profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży na terenie szkół.	Wzmocnienie instytucji lekarza rodzinnego przez samorząd (wspólne projekty profilaktyczne).	Tworzenie Programów Profilaktycznych w oparciu o NMF* i istniejącą bazę np. Dom Parafialny.	Dom Dziennego Pobytu.	Punkt Interwencji Kryzysowej.	Noclegownia.
CELE PIERWSZORZĘDNE								
<i>Stworzyć warunki do budowania obiektów sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku powiększenia bazy mieszkalnictwa socjalnego.</i>			<i>Tworzyć warunki do powstania instytucji wsparcia środowiskowego.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Budowa otwartych boisk i terenów rekreacyjnych.	Świetlice Wiejskie i Osiedlowe.	Rozbudowa Gminnego Centrum Kultury.	Adaptacja istniejących obiektów komunalnych.	Budowa budynku socjalnego w oparciu o środki Unii Europejskiej i w ramach dotacji EOG**	Partnerstwo publiczno – prywatne z deweloperami.	Współdziałanie organizacji pozarządowych (centrum koordynujące).	Identyfikacja i kształcenie liderów.	Aktywny i finansowy udział samorządu w tworzeniu Ośrodków Wsparcia.
CELE DRUGORZĘDNE								
<i>Podjąć działania w kierunku skomunikowania poszczególnych miejscowości Gminy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury technicznej o charakterze prospołecznym.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku likwidacji barier architektonicznych.</i>		

* NMF – Norweski Mechanizm Finansowy

** EOG – Europejski Obszar Gospodarczy

Tabela 22 Cele wraz z kierunkami działania w obszarze – PROBLEMY SPOŁECZNE

PROBLEMY SPOŁECZNE								
PRIORYTETY								
<i>Stworzyć skuteczny system pomocy osobom niepełnosprawnym.</i>			<i>Przeciwdziałać zjawisku marazmu społecznego i wyuczonej bezradności.</i>			<i>Przeciwdziałać bezpośrednim skutkom bezrobocia w Gminie.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych.	Tworzenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych i wspieranie działalności gospodarczej prowadzonej przez te osoby.	Refinansowanie i organizacja turnusów rehabilitacyjnych wspólnie z organizacjami pozarządowymi.	Tworzenie lokalnych strategii rozwoju z udziałem mieszkańców (strategie miejscowości).	Inicjowanie powstawania formalnych i nieformalnych LGD* (np. zadaniowe).	Kreowanie lokalnych liderów w każdej miejscowości dla realizacji projektów.	Przeciwdziałanie zjawisku apatii poprzez tworzenie projektów aktywizacji i integracji społecznej.	Edukacja dorosłych w kierunku samozatrudnienia jako forma przeciwdziałania bezrobociu.	Stworzenie Centrum Integracji Społecznej np. na bazie Domu Parafialnego.
CELE PIERWSZORZĘDNE								
<i>Przeciwdziałać postępującemu ubożeniu społeczeństwa.</i>			<i>Przeciwdziałać degradacji wartości rodziny.</i>			<i>Przeciwdziałać uzależnieniom.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Stypendia samorządowe dla dzieci z ubogich rodzin.	Monitoring środowisk zagrożonych połączony z systemem asekuracji i wyprzedzania.	Niwelowanie patologii w rodzinie będącej bezpośrednią przyczyną ubóstwa.	Rodzina, szkoła, kościół (współpraca, wspólne projekty społeczne).	Przygotowanie do życia i pełnienia ról w rodzinie na poziomie edukacji szkół podstawowych i gimnazjalnych.	Podtrzymywanie tradycji i kreowanie autorytetów moralnych.	Realizacji programu walki z alkoholizmem. Patronat nad grupami wsparcia.	Działalność profilaktyczna – szeroko pojęta edukacja na bazie istniejących placówek oświatowych.	Tworzenie miejsc dla osób uzależnionych z możliwością prowadzenia terapii.
CELE DRUGOORZĘDNE								
<i>Niwelować skutki występującego zjawiska starzenia się społeczeństwa w Gminie.</i>			<i>Przeciwdziałać demoralizacji młodzieży.</i>			<i>Stworzyć warunki do rozpowszechniania polityki zdrowotnej.</i>		

* LGD - Lokalne Grupy Wsparcia

Tabela 23 Cele wraz z kierunkami działania w obszarze – SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA								
PRIORYTETY								
<i>Podjąć działania na rzecz wzrostu świadomości społeczności lokalnej w zakresie istniejących i potencjalnych zagrożeń.</i>			<i>Przeciwdziałać marginalizacji Gminy Krośniewice.</i>			<i>Umożliwić realizację wspólnych celów społecznych przez różne instytucje i organizacje pozarządowe.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Monitoring i budowa bazy informacyjnej na temat zagrożeń.	Edukacja dorosłych poprzez lokalne media.	Szkolenia pracowników samorządowych na temat istoty i rozwoju patologii.	Tworzenie instrumentów gospodarczych dla zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej Gminy.	Aktywizacja środowisk decydenckich w kierunku lobbingu na rzecz rozwoju Gminy.	Promocja gospodarcza.	Inicjowanie tworzenia nowych organizacji o charakterze pomocy społecznej.	Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi z Łodzi i Kutna.	Promocja i lobbing na rzecz realizacji celów określonych strategią.
CELE PIERWSZORZĘDNE								
<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia dostępu do kultury.</i>			<i>Wspierać działalność profilaktyczną i socjalną.</i>			<i>Umiejętnie wykorzystać posiadane wyniki diagnozy społecznej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Aktywizacja środowisk twórczych Łodzi na terenie Gminy Krośniewice.	Modernizacja i budowa obiektów kulturalnych do standardów odpowiadających nowej jakości wydarzeń artystycznych.	Stworzenie i promocja lokalnego, kulturalnego produktu markowego.	Kontynuować dobrą współpracę z Policją.	Działalność edukacyjna w oparciu o świetlice wiejskie.	Program edukacji socjalnej na bazie szkół.	Budowa programów jako wynik poszczególnych elementów diagnozy.	Pełna informacja (ciągła) ustawowych organów samorządu o trendach występujących zagrożeń.	Coroczna weryfikacja kierunków działania w przyjętej strategii rozwiązywania problemów społecznych.
CELE DRUGORZĘDNE								
<i>Podjąć działania w kierunku uproszczenia skomplikowanych i nieprecyzyjnych procedur ubiegania się o pomoc.</i>			<i>Utrzymać współpracę jednostek pomocy społecznej ze szkołami z terenu Gminy.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia współpracy pomiędzy instytucjami pomocy społecznej a lekarzami rodzinnymi i pedagogami.</i>		

8. WARIANT ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH - PO KOREKTACH EKSPERCKICH

8.1. *Komentarz do wybranego wariantu*

W poszczególnych obszarach polityki społecznej (edukacja, finanse, infrastruktura, problemy społeczne, społeczność lokalna) wskazano 30 celów, które są podstawą prawidłowego rozwoju polityki społecznej Gminie Krośniewice.

Spośród wszystkich dotąd sformułowanych celów przy określaniu wariantu posłużono się czternastoma celami wybranymi jako najważniejsze bez względu na to, do jakiego wcześniej obszaru zostały zakwalifikowane.

Dwa najważniejsze z tych czternastu celów określono mianem priorytetu w zakresie polityki społecznej.

W przypadku priorytetów proponuje się przeznaczenie ponad 50% środków na realizację programów uzupełniających te priorytety.

Cztery niższej rangi wybrane cele – to cele pierwszorzędne, dla których przewiduje się wydatkowanie 20-35% środków budżetowych.

Na pozostałe osiem celów drugorzędnych przeznacza się jedynie 10-15% środków budżetowych na realizację programów i projektów przyporządkowanych tym celom.

WYBRANY WARIANT ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Tabela 24 Wybrany Wariant rozwiązywania problemów społecznych

PRIORYTETY	Przeciwdziałać zjawisku marazmu społecznego i wyuczzonej bezradności. <i>I A</i>		Przeciwdziałać bezpośrednim skutkom bezrobocia w Gminie. <i>I B</i>	
	CELE PIERWSZORZĘDNE			
	Stworzyć warunki do wspierania osób bezrobotnych w efektywnym nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy. <i>II A</i>	Podjąć działania w kierunku wykorzystania środków UE na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej. <i>II B</i>	Stworzyć warunki do budowania obiektów sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych. <i>II C</i>	Stworzyć warunki do dalszego efektywnego funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej. <i>II D</i>
CELE DRUGORZĘDNE	Podjąć działania w kierunku utworzenia Instytucji Pomocy Społecznej niezbędnych dla prawidłowego realizowania polityki społecznej. <i>III A</i>	Przeciwdziałać pogłębiającemu się zjawisku niewystarczającej opieki medycznej, jak i profilaktyki zdrowotnej. <i>III B</i>	Przeciwdziałać marginalizacji Gminy Krośniewice. <i>III C</i>	Podjąć działania w kierunku zwiększenia dostępu do kultury. <i>III D</i>
	Podjąć działania w kierunku pozyskania pozabudżetowych środków finansowych na pomoc społeczną. <i>III E</i>	Stworzyć skuteczny system pomocy osobom niepełnosprawnym. <i>III F</i>	Wykorzystać bliskość Kutna i Łodzi dla realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej opartej na umowach patronackich. <i>III G</i>	Podjąć działania w kierunku realizacji programów profilaktycznych i prozdrowotnych. <i>III H</i>

8.2. Priorytety – cele strategiczne pierwszorzędne i drugorzędne oraz kierunki działania

Wybrany Wariant rozwiązywania problemów społecznych obejmuje 14 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia polityki społecznej Gminy Krośniewice. Poszczególnym zidentyfikowanym w wybranym wariantcie celom przypisano kierunki działań.

PRIORYTET I.

Przeciwdziałać zjawisku marazmu społecznego i wyuczonej bezradności.

Opis kierunków działań:

1. Tworzenie lokalnych strategii rozwoju z udziałem mieszkańców (strategie miejscowości)
2. Inicjowanie powstawania formalnych i nieformalnych LGD (np. zadaniowe).
3. Kreowanie lokalnych liderów w każdej miejscowości dla realizacji projektów.

PRIORYTET II.

Przeciwdziałać bezpośrednim skutkom bezrobocia w Gminie.

Opis kierunków działań:

1. Przeciwdziałanie zjawisku apatii poprzez tworzenie projektów aktywizacji i integracji społecznej.
2. Edukacja dorosłych w kierunku samozatrudnienia jako forma przeciwdziałania bezrobociu.
3. Stworzenie Centrum Integracji Społecznej np. na bazie Domu Parafialnego.

CEL PIERWSZORZĘDNY I.

Stworzyć warunki do wspierania osób bezrobotnych w efektywnym nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy.

Opis kierunków działań:

1. Edukacja dorosłych w oparciu o placówki oświatowe i GCI
2. Prekwalifikacja zawodowa na szczeblu Gminy w tym promocja.
3. Bank ofert pracy przy GCI lub filia PUP.

CEL PIERWSZORZĘDNY II.

Podjąć działania w kierunku wykorzystania środków UE na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

Opis kierunków działań:

1. Projektowanie programów pomocowych pod istniejące źródła finansowania po stronie Unii Europejskiej.
2. Budowa partnerstw publiczno – prywatnych dla zwiększenia szansy finansowania projektów.
3. Współpraca i szkolenia beneficjentów pomocy społecznej w zakresie pozyskiwania środków.

CEL PIERWSZORZĘDNY III.

Stworzyć warunki do budowania obiektów sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych.

Opis kierunków działań:

1. Budowa otwartych boisk i terenów rekreacyjnych
2. Świetlice Wiejskie i Osiedlowe.
3. Rozbudowa Gminnego Centrum Kultury.

CEL PIERWSZORZĘDNY IV.

Stworzyć warunki do dalszego efektywnego funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej.

Opis kierunków działań:

1. Dobra baza lokalowa zapewniająca dobry kontakt z beneficjentem.
2. Budowa wolontariatu na rzecz OPS.
3. Zapewnienie udziału finansowego Gminy jako wkładu własnego w projekty OPS finansowane ze środków pozabudżetowych.

CEL DRUGORZĘDNY I.

Podjąć działania w kierunku utworzenia Instytucji Pomocy Społecznej niezbędnych dla prawidłowego realizowania polityki społecznej.

Opis kierunków działań:

1. Dom Dziennego Pobytu
2. Punkt Interwencji Kryzysowej
3. Noclegownia.

CEL DRUGORZĘDNY II.

Przeciwdziałać pogłębiającemu się zjawisku niewystarczającej opieki medycznej, jak i profilaktyki zdrowotnej.

Opis kierunków działań:

1. Zwiększenie profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży na terenie szkół.
2. Wzmocnienie instytucji lekarza rodzinnego przez samorząd (wspólne projekty profilaktyczne).
3. Tworzenie Programów Profilaktycznych w oparciu o NMF i istniejącą bazę np. Dom Parafialny.

CEL DRUGORZĘDNY III.

Przeciwdziałać marginalizacji Gminy Krośniewice.

Opis kierunków działań:

1. Tworzenie instrumentów gospodarczych dla zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej Gminy.
2. Aktywizacja środowisk decydenckich w kierunku lobbingu na rzecz rozwoju Gminy.
3. Promocja gospodarcza.

CEL DRUGORZĘDNY IV.

Podjąć działania w kierunku zwiększenia dostępu do kultury.

Opis kierunków działań:

1. Aktywizacja środowisk twórczych Łodzi na terenie Gminy Krośniewice.
2. Modernizacja i budowa obiektów kulturalnych do standardów odpowiadających nowej jakości wydarzeń artystycznych.
3. Stworzenie i promocja lokalnego, kulturalnego produktu markowego.

CEL DRUGORZĘDNY V.

Podjąć działania w kierunku pozyskania pozabudżetowych środków finansowych na pomoc społeczną.

Opis kierunków działań:

1. Tworzenie umów patronackich dla wspierania konkretnych projektów z zakresu problematyki społecznej.
2. Tworzenie umów outsorsingowych na zadania własne Gminy z zakresu pomocy społecznej.

3. Zakładanie fundacji z udziałem wielu partnerów dla realizacji długookresowych programów.

CEL DRUGORZĘDNY VI.

Stworzyć skuteczny system pomocy osobom niepełnosprawnym.

Opis kierunków działań:

1. Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych.
2. Tworzenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych i wspieranie działalności gospodarczej prowadzonej przez te osoby.
3. Refinansowanie i organizacja turnusów rehabilitacyjnych wspólnie z organizacjami pozarządowymi.

CEL DRUGORZĘDNY VII.

Wykorzystać bliskość Kutna i Łodzi dla realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej opartej na umowach patronackich.

Opis kierunków działań:

1. Szeroka współpraca z fundacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej na terenie Łodzi.
2. Lepsze wykorzystanie wysoko wykwalifikowanej kadry pracującej w różnych ośrodkach pomocy społecznej na terenie Łodzi.
3. Współpraca z ośrodkami naukowymi Łodzi przy tworzeniu i realizacji projektów.

CEL DRUGORZĘDNY VIII.

Podjąć działania w kierunku realizacji programów profilaktycznych i prozdrowotnych.

Opis kierunków działań:

1. Program przeciwdziałania uzależnieniom – organizacja grup wsparcia.
2. Mammobusy w każdym sołectwie.
3. „Białe Niedziele”.

9. ANKIETY POGLĄDOWE

*Uczestnicy debaty strategicznej „na gorąco” formułowali problemy społeczne,
które ich zdaniem powinny zostać rozwiązane z końcem 2007 roku.
Zagadnienia problemowe ustalone wraz z uczestnikami debaty, ocenione w skali ważności problemu od 1 do 10 pkt.*

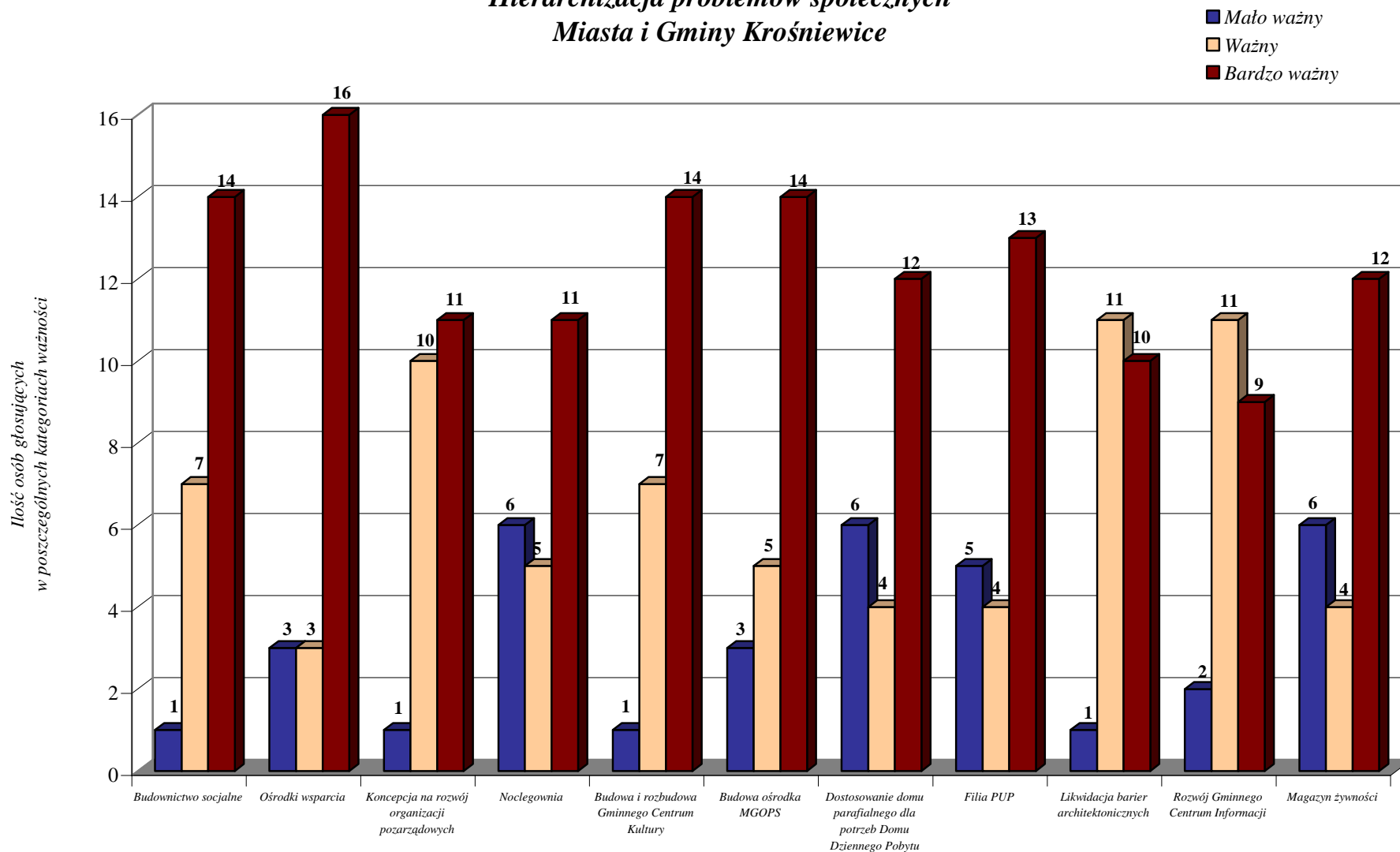
Tabela 25 Hierarchizacja problemów społecznych – wg skali ważności

Lp.	Zagadnienia	Niezadowolająca				Dobra					Bardzo dobra			
		1	2	3	Suma ¹	4	5	6	7	Suma	8	9	10	Suma
1.	Budownictwo socjalne	1	0	0	1	0	1	5	1	7	3	1	10	14
2.	Ośrodki wsparcia	0	2	1	3	0	0	0	3*	3	3	1	12	16
3.	Koncepcja na rozwój organizacji pozarządowych	0	0	1	1	3	2	3	2	10	3	2	6	11
4.	Noclegownia	2	2	2	6	1	4	0	0	5	2	1	8	11
5.	Rozbudowa Gminnego Centrum Kultury	0	1	0	1	0	1	4	2	7	5	3	6	14
6.	Budowa ośrodka MGOPS	1	1	1	3	0	3	0	2	5	2	1	11	14
7.	Dostosowanie domu parafialnego dla potrzeb Domu Dziennego Pobytu	3	2	1	6	0	4	0	0	4	2	1	9	12
8.	Filia PUP	4	0	1	5	0	1	2	1	4	3	2	8	13
9.	Likwidacja barier architektonicznych	0	0	1	1	0	3	1	7	11	2	1	7	10
10.	Rozwój Gminnego Centrum Informacji	1	1	0	2	1	7	1	2	11	1	4	4	9
11.	Magazyn żywności	3	1	2	6	0	1	1	2	4	0	0	12	12

1) suma wartości z kolumn 3, 4, 5

*ilość osób oddających głos na określoną punktację (w tym przypadku 3 osoby dały po 7 punktów na problem nr 2).

Hierarchizacja problemów społecznych Miasta i Gminy Krośniewice

***Hierarchizacja problemów społecznych Gminy Krośniewice
suma głosów oddanych w kategorii oceny „Bardzo ważny”***

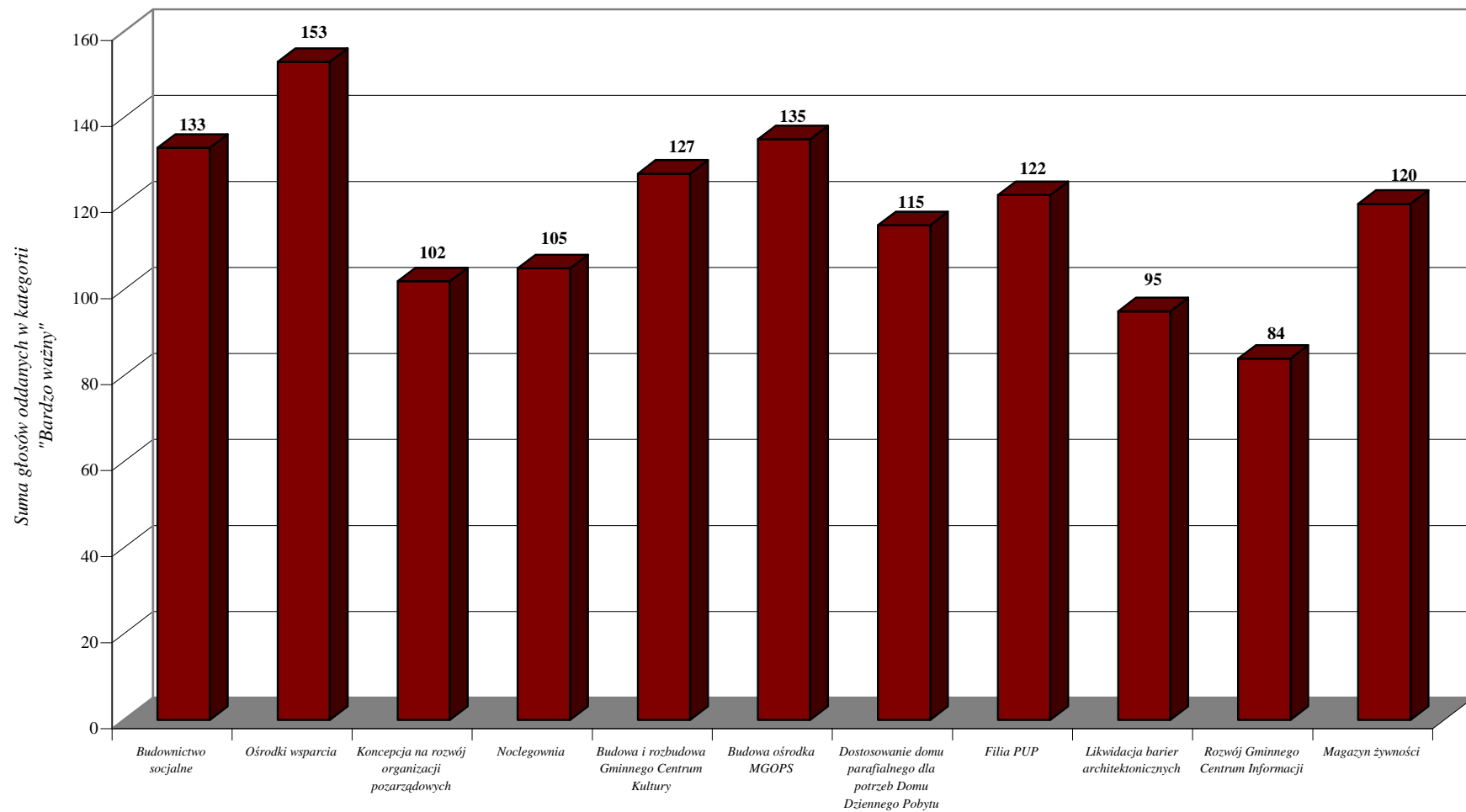
Tabela 26 Hierarchizacja problemów społecznych – wg w kategorii oceny „Bardzo ważny”

Lp.	Zagadnienia	Bardzo dobra			Suma
		8	9	10	
1.	Budownictwo socjalne	3	1	10	133
2.	Ośrodki wsparcia	3	1	12	153
3.	Koncepcja na rozwój organizacji pozarządowych	3	2	6	102
4.	Noclegownia	2	1	8	105
5.	Rozbudowa Gminnego Centrum Kultury	5	3	6	127
6.	Budowa ośrodka MGOPS	2	1	11	135
7.	Dostosowanie domu parafialnego dla potrzeb Domu Dziennego Pobytu	2	1	9	115
8.	Filia PUP	3	2	8	122
9.	Likwidacja barier architektonicznych	2	1	7	95
10.	Rozwój Gminnego Centrum Informacji	1	4	4	84
11.	Magazyn żywności	0	0	12	120*

* - suma iloczynów ilości punktów i liczby osób, np.: $8 \times 0 + 9 \times 0 + 10 \times 12 = 120$

Hierarchizacja problemów społecznych Miasta i Gminy Krośniewice

■ Bardzo ważny

10. PROGRAMY OPERACYJNE POLITYKI SPOŁECZNEJ

10.1. Wstęp

Programy Operacyjne Polityki Społecznej zawarte w niniejszym dokumencie to jedynie początek identyfikacji projektów i zadań do zrealizowania przez różne podmioty obszaru pomocy społecznej. Programy operacyjne mają charakter otwarty i winny być podzielone na następujące priorytety:

- **DZIECI I MŁODZIEŻ,**
- **SENIORZY,**
- **NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ,**
- **BEZRADNOŚĆ,**
- **UBÓSTWO,**
- **BEZDOMNOŚĆ,**
- **UZALEŻNIENIA (NARKOMANIA, ALKOHOLIZM).**

W poszczególnych priorytetach zidentyfikowano działania (nazwy programów) przypisane do poszczególnych obszarów polityki społecznej przyjętej strategii, takich jak: edukacja, finanse, infrastruktura, problemy społeczne, społeczność lokalna.

Poszczególnym programom przypisano potencjalną bazę, które osoby kwalifikują się do bezpośredniego lub pośredniego korzystania z tego programu.

Programowi przypisano również realizatora, którym jest bezpośrednio określona jednostka budżetowa Gminy Krośniewice, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej lub organizacja pozarządowa.

Tak zidentyfikowane programy stają się podstawą do planowania poszczególnych zadań polityki społecznej Gminy Krośniewice.

Tabela 27 Programy Operacyjne

PRIORYTET 1 – DZIECI I MŁODZIEŻ

INTERWENCJA - RATOWNICTWO			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Dożywianie dzieci z rodzin przeżywających trudności materialne w szkołach podstawowych i gimnazjalnych	problemy społeczne	447 (ze sprawozdania)	MGOPS
System stypendialny	problemy społeczne	612	Urząd Miejski
ASEKURACJA – WYPRZEDZANIE			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Prowadzenie świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych oraz zapewnienie w nich opieki i wychowania dzieciom z rodzin niedostosowanych społecznie	infrastruktura	-	Urząd Miejski, organizacje pozarządowe

KOMPENSACJA – SOLIDARYZM			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Zapewnienie dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodzicielskiej całodobowej opieki i wychowania w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego oraz do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia	problemy społeczne	-	jednostka budżetowa

PRIORYTET 2 – SENIORZY

PARTYCYPACJA- INTEGRACJA			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Rozwój sprawności intelektualnej i fizycznej osób starszych	edukacja	-	organizacje pozarządowe, kluby seniora

PRIORYTET 3 – NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

INTERWENCJA - RATOWNICTWO			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Zaspokojenie potrzeb bytowych całodobowych osób niepełnosprawnych	finanse	30 (szacunkowo)	jednostki budżetowe
PARTYCYPACJA- INTEGRACJA			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Terapia osób z upośledzeniem umysłowym w połączeniu z opieką psychologiczną, pedagogiczną, medyczną	problemy społeczne	30 (szacunkowo)	jednostka budżetowa/ organizacje pozarządowe

PRIORYTET 4 – UBÓSTWO

INTERWENCJA - RATOWNICTWO			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Pomoc żywnościowa dla osób najuboższych, bank żywności, zbiórki okolicznościowe i zbiórki żywności	społeczność lokalna	200 - objętych 1000 - szacunkowo	organizacje pozarządowe/ MGOPS, szkoły
ASEKURACJA – WYPRZEDZANIE			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Programy osłonowe- dodatki mieszkaniowe	finanse	547	Urząd Miejski

PRIORYTET 5 – BEZDOMNOŚĆ

INTERWENCJA - RATOWNICTWO			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Kompleksowa pomoc osobom bezdomnym w przezwyciężaniu ich trudnej sytuacji umożliwiającej im bytowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Terapia uzależnionych.	problemy społeczne	5 – bezdomni 60 – terapia (szacunkowo)	MGOPS, organizacje pozarządowe

PRIORYTET 6 – BEZRADNOŚĆ

ASEKURACJA – WYPRZEDZANIE			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Program wsparcia dla rodzin i matek w sytuacjach kryzysowych	problemy społeczne	15 (szacunkowo)	organizacje pozarządowe, MGOPS, szkoły, Sądy, Policja, PCPR
Program edukacyjny dla osób niepełnosprawnych, z kryzysem psychicznym, jedynym żywicielem rodziny	edukacja	20 (szacunkowo)	organizacje pozarządowe, MGOPS, parafie i inne związki wyznaniowe
Prowadzenie ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy i bezdomności	infrastruktura	-	organizacje pozarządowe, parafie i inne związki wyznaniowe, CARITAS
Prowadzenie miejsca interwencji kryzysowej	infrastruktura	-	organizacje pozarządowe, PCPR

PRIORYTET 7 – UZALEŻNIENIA (NARKOMANIA, ALKOHOLIZM)

ASEKURACJA – WYPRZEDZANIE			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Prowadzenie poradni profilaktyki społecznej- Poradni Rodzinnej	edukacja	100 (szacunkowo)	organizacje pozarządowe, MGOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Prowadzenie profilaktyki działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży	edukacja	1 200 (szacunkowo)	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MGOPS, Szkoły, organizacje pozarządowe
Informowanie na łamach prasy lokalnej o problematyce uzależnienia	edukacja	100 (szacunkowo)	MGOPS, Urząd Miejski, organizacje pozarządowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Przeprowadzanie szkoleń w celu zwiększenia efektywności w prowadzeniu działań na rzecz walki z uzależnieniami	edukacja	40 (szacunkowo)	organizacje pozarządowe, Urząd Miejski i inne podmioty mające uprawnienia

KOMPENSACJA – SOLIDARYZM			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych	problemy społeczne	60 (szacunkowo)	MGOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, inne uprawnione podmioty
Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnienia	społeczność lokalna	400 (szacunkowo)	MGOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, inne uprawnione podmioty
Udzielnie wsparcia rzeczowego osobom z rodzin z problemami uzależnień	finanse	60 (szacunkowo)	Organizacje pozarządowe, MGOPS, parafie i inne związki wyznaniowe
Prowadzenie działalności profilaktycznej i opiekuńczo- wychowawczej	edukacja	60 (szacunkowo)	Organizacje pozarządowe, MGOPS parafie i inne związki wyznaniowe
Prowadzenie grup wsparcia	edukacja	100 (szacunkowo)	Organizacje pozarządowe, MGOPS
Organizowanie wypoczynku połączonego z elementami terapii dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień	społeczność lokalna	50 (szacunkowo)	Organizacje pozarządowe/MGOPS, szkoły, świetlice i inne podmioty uprawnione

PARTYCYPACJA- INTEGRACJA			
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba osób objętych programem	Realizator
Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie klubów integracji społecznej, realizujących zawodową i społeczną rehabilitację	finanse	150 (szacunkowo)	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MGOPS, Urząd Miejski i organizacje pozarządowe

11. MONITOROWANIE STRATEGII

Ocena strategicznych dokumentów zawierających programy rozwoju winna być dokonywana trzykrotnie: przed rozpoczęciem realizacji (ex-ante), w połowie okresu realizacji (mid-term) oraz po zakończeniu realizacji (ex-post).

Aby umożliwić pośrednie dokonywanie ocen mid-term i ex-post, należy określić powiązania pomiędzy strategią, a programami operacyjnymi. Ocena ex-post jest najbardziej istotna i miarodajna dla całościowej oceny polityki rozwoju obszaru w długim okresie czasu oraz spełnia najwięcej funkcji. Wszelkie oceny oddziaływania podmiotów publicznych na procesy rozwoju przeprowadzane są w kontekście społecznych potrzeb, celów i nakładów. Mierzone i oceniane są uzyskane produkty, wyniki, efekty i skutki. Działania i przedsięwzięcia służące realizacji celów strategicznych oceniane są na podstawie czterech kryteriów: skuteczności, celowości, efektywności, wydajności. Cały proces dodatkowo oceniany jest z punktu widzenia praworządności i gospodarności (oszczędności). Oceny wymagają podejścia uporządkowanego, obiektywnych kryteriów oraz stosowania zróżnicowanych i wyrafinowanych metod. Ocena realizacji strategii i programu operacyjnego jest procesem wymagającym udziału społecznego, a przede wszystkim współdziałania podmiotów i uczestników strategicznego rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Krośniewice.

Aby spełnić powyższe wymagania, przyjęto, że każdy kierunek działania przypisany konkretnemu celowi w wybranym wariantcie rozwoju wymaga monitorowania. Wymóg monitorowania wynika również z przepisów regulujących finansowanie przedsięwzięć z funduszy strukturalnych UE. Monitorowaniem kierunków działania na poziomie celów winna zajmować się jednostka organizacyjna odpowiedzialna za jego realizację, w tym wypadku w większości na Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ale również bezpośrednio obowiązek monitorowania poszczególnych zadań spoczywa na jednostce realizującej programy i zadania wpisujące się w konkretny kierunek działania.

Można również ocenić stopień realizacji celów, a w nich poszczególnych zadań. Zadania mają na tyle konkretny charakter, że można stosować bardziej wyspecjalizowane wskaźniki. W dopracowywaniu każdego z zadań zawartych w programach operacyjnych można zaproponować wskaźniki produktów oraz rezultatów. Zestaw wskaźników dla monitorowania kierunków działania zawiera poniższa Tabela 29. Ich coroczne obliczenie rozpoczynając od roku bazowego 2006 (stan 31 grudnia – dane będą dostępne wiosną 2007)

umożliwi dokonanie w latach 2009 i 2013 ocen realizacji konkretnego kierunku pod kątem: skuteczności, celowości, efektywności, wydajności. Odpowiednie struktury organizacyjne Urzędu Miejskiego i Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w porozumieniu z przedstawicielami poszczególnych organizacji pozarządowych dokonywać będą bieżącej (raz w roku) i okresowej (w 2009 i 2013 r.) kontroli realizacji *Strategii*. Efektem kontroli może być konieczność zmodyfikowania *Strategii*.

Źródłami pozyskiwania danych do oceny realizacji *Strategii* mogą być:

1. Źródła pierwotne:

- badania ankietowe za pomocą kwestionariusza – np. z wykorzystaniem Internetu, w formie drukowanej – skrzynka na opinie na stronach internetowych Gminy oraz w punktach obsługi Urzędu Miejskiego,
- otwarte dla wszystkich Forum Internetowe, pozwalające na swobodną wypowiedź,
- cykliczne, coroczne spotkania grup eksperckich oraz innych podmiotów działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych
- inne.

2. Źródła wtórne:

- statystyki, w tym Urzędu Statystycznego oraz innych jednostek i instytucji (m.in. Ośrodków Badań Opinii Społecznej i in.),
- informacje medialne oraz raporty, biuletyny, sprawozdania z działalności,
- inne.

Wybór źródeł informacji do oceny realizacji *Strategii* będzie każdorazowo weryfikowany, zgodnie z przyjętymi wskaźnikami.

Tabela 28 Wskaźniki monitoringu „Strategii Integracji i Polityki Społecznej w Gminie Krośniewice do roku 2013”

Oznaczenie celu w wybranym wariantcie	Nazwa celu /kierunek działania	Wskaźniki	
		produktu	rezultatu
		Rok bazowy 2005, lata oceny: 2009 i 2013	
I A	Przeciwdziałać zjawisku marazmu społecznego i wyuczonej bezradności.		
1.	Tworzenie lokalnych strategii rozwoju z udziałem mieszkańców (strategie miejscowości)	Ilość utworzonych lokalnych strategii i programów sektorowych tworzonych przy udziale mieszkańców.	Ilość realizowanych projektów i zadań powstałych w oparciu o lokalne strategie i programy sektorowe.
2.	Inicjowanie powstawania formalnych i nieformalnych LGD (np. zadaniowe).	Ilość stowarzyszeń, fundacji, klubów, kół zainteresowań, nieformalnych grup aktywności działających na terenie Gminy.	Liczba mieszkańców aktywnie działających w formalnych i nieformalnych grupach aktywności społecznej.
3.	Kreowanie lokalnych liderów w każdej miejscowości dla realizacji projektów.	Liczba lokalnych liderów stanowiących o projektach społecznych w obrębie Gminy.	Liczba przedsięwzięć lokalnych o charakterze społecznym.
I B	Przeciwdziałać bezpośrednim skutkom bezrobocia w Gminie.		
1.	Przeciwdziałanie zjawisku apatii poprzez tworzenie projektów aktywizacji i integracji społecznej.	Ilość projektów aktywizacji i i integracji społecznej.	Liczba osób korzystających z projektów aktywizacji i integracji społecznej.
2.	Edukacja dorosłych w kierunku samozatrudnienia jako forma przeciwdziałania bezrobociu.	Ilość programów edukacyjnych dla osób dorosłych, promujących samozatrudnienie.	Liczba osób dorosłych podejmujących własną działalność gospodarczą.
3.	Stworzenie Centrum Integracji Społecznej np. na bazie Domu Parafialnego.	Ilość powierzchni przeznaczonej na działalność Centrum Integracji Społecznej.	Liczba osób korzystających z Centrum Integracji Społecznej Ilość imprez integracyjnych organizowanych przez CIS.
II A	Stworzyć warunki do wspierania osób bezrobotnych w efektywnym nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy.		
1.	Edukacja dorosłych w oparciu o placówki oświatowe i GCI	Ilość kursów, szkoleń dla dorosłych zorganizowanych przez PUP, PCPR, OPS.	Liczba mieszkańców gminy przeszkolonych przez PUP, PCPR, OPS.
2.	Prekwalifikacja zawodowa na szczeblu Gminy w tym promocja.	Ilość zorganizowanych szkoleń na szczeblu Gminy umożliwiających przekwalifikowanie zawodowe.	Liczba osób przeszkolonych, które zdobyły nowe kwalifikacje zawodowe.
3.	Bank ofert pracy przy GCI lub filia PUP.	Ilość zidentyfikowanych miejsc pracy, ofert pracy w utworzonym banku ofert. Utworzenie filii PUP w Krośniewicach.	Liczba osób zatrudnionych poprzez pośrednictwo banku ofert pracy. Liczba beneficjentów korzystających z filii PUP

Oznaczenie celu w wybranym wariantcie	Nazwa celu /kierunek działania	Wskaźniki	
		produktu	rezultatu
II B	Podjąć działania w kierunku wykorzystania środków UE na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.		
1.	Projektowanie programów pomocowych pod istniejące źródła finansowania po stronie Unii Europejskiej.	Ilość powstałych projektów na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej pod istniejące źródła finansowania po stronie Unii Europejskiej. Ilość programów realizowanych z udziałem funduszy pomocowych.	Ilość projektów, które uzyskały dofinansowanie z UE. Liczba osób objętych programami finansowymi ze środków funduszy pomocowych.
2.	Budowa partnerstw publiczno – prywatnych dla zwiększenia szansy finansowania projektów.	Ilość powstałych Partnerstw Publiczno – Prywatnych i organizacji pozarządowych Ilość projektów realizowanych w ramach powstałych partnerstw.	Ilość projektów i zamierzeń inwestycyjnych zrealizowanych na podstawie umów PPP. Ilość środków pozyskanych w ramach partnerstw. Liczba osób objętych projektami w ramach partnerstw.
3.	Współpraca i szkolenia beneficjentów pomocy społecznej w zakresie pozyskiwania środków.	Ilość szkoleń dla beneficjentów pomocy społecznej w zakresie pozyskiwania środków.	Liczba beneficjentów objętych szkoleniami, ilość projektów utworzonych przez beneficjentów wspartych środkami UE.
II C	Stworzyć warunki do budowania obiektów sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych.		
1.	Budowa otwartych boisk i terenów rekreacyjnych.	Ilość nowopowstałych boisk i terenów rekreacyjnych.	Liczba osób korzystająca z nowopowstałych boisk i terenów rekreacyjnych.
2.	Świetlice Wiejskie i Osiedlowe.	Ilość projektów przystosowujących świetlice Wiejskie i Osiedlowe do działań sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych.	Liczba mieszkańców korzystających ze Świetlic Wiejskich oraz Osiedlowych.
3.	Rozbudowa Gminnego Centrum Kultury.	Ilość powierzchni bazy lokalowej w m ² .	Liczba osób korzystających z zajęć organizowanych przez Gminne Centrum Kultury

Oznaczenie celu w wybranym wariantcie	Nazwa celu /kierunek działania	Wskaźniki	
		produktu	rezultatu
II D	Stworzyć warunki do dalszego efektywnego funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej.		
1.	Dobra baza lokalowa zapewniająca dobry kontakt z beneficjentem.	Ilość powierzchni bazy lokalowej w m ² zapewniająca dobry kontakt z beneficjentem.	Ilość beneficjentów korzystających z Ośrodka Pomocy Społecznej i jego bazy.
2.	Budowa wolontariatu na rzecz OPS.	Ilość organizacji pozarządowych działających w oparciu o wolontariat na rzecz OPS.	Liczba wolontariuszy działających na rzecz OPS.
3.	Zapewnienie udziału finansowego Gminy jako wkładu własnego w projekty OPS finansowane ze środków pozabudżetowych.	Ilość projektów OPS finansowanych za pośrednictwem udziału finansowego Gminy (wkład własny).	Wielkość nakładów finansowych będących wkładem własnym Gminy (w PLN).
III A	Podjąć działania w kierunku utworzenia Instytucji Pomocy Społecznej niezbędnych dla prawidłowego realizowania polityki społecznej.		
1.	Dom Dziennego Pobytu.	Powstanie Domu Dziennego Pobytu.	Liczba osób biorących czynny udział w działaniach pomocowych i zajęciach proponowanych przez DDP.
2.	Punkt Interwencji Kryzysowej.	Ilość powierzchni w m ² przystosowana do działalności Punktu Interwencji Kryzysowej.	Liczba osób objętych działalnością Punktu Interwencji Kryzysowej.
3.	Noclegownia.	Ilość powierzchni w m ² przeznaczonej na noclegownie.	Ilość bezdomnych, którzy skorzystali przynajmniej raz z usług noclegowych.
III B	Przeciwdziałać pogłębiającemu się zjawisku niewystarczającej opieki medycznej, jak i profilaktyki zdrowotnej.		
1.	Zwiększenie profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży na terenie szkół.	Liczba powstałych programów profilaktyki zdrowotnej utworzonych na terenie szkół.	Liczba dzieci i młodzieży objęta programami profilaktyki zdrowotnej na terenie szkół.
2.	Wzmocnienie instytucji lekarza rodzinnego przez samorząd (wspólne projekty profilaktyczne)	Liczba projektów profilaktycznych służących wzmocnieniu instytucji lekarza rodzinnego.	Liczba pacjentów objętych programami profilaktycznymi.
3.	Tworzenie Programów Profilaktycznych w oparciu o NMF ⁹ i istniejącą bazę np. Dom Parafialny.	Ilość Programów Profilaktycznych zrealizowanych w ramach NMF.	Liczba osób korzystających z Programów Profilaktycznych finansowanych przez NMF.

⁹ NMF – Norweski Mechanizm Finansowy

Oznaczenie celu w wybranym wariantcie	Nazwa celu /kierunek działania	Wskaźniki	
		produktu	rezultatu
III C	Przeciwdziałać marginalizacji Gminy Krośniewice.		
1.	Tworzenie instrumentów gospodarczych dla zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej Gminy.	Ilość projektów zwiększających atrakcyjność gospodarczą Gminy.	Liczba nowopowstałych firm z tytułu projektów zwiększających atrakcyjność gospodarczą Gminy.
2.	Aktywizacja środowisk decydenckich w kierunku lobbingu na rzecz rozwoju Gminy.	Ilość projektów realizowanych przez decydentów lobbujących działania na rzecz rozwoju Gminy.	Ilość nowych inwestycji powstałych na terenie Gminy w wyniku działań lobbystycznych.
3.	Promocja gospodarcza.	Ilość projektów promujących Gminę Krośniewice.	Ilość inwestorów, którzy rozpoczęli działalność gospodarczą w ramach działań promocyjnych prowadzonych przez Gminę.
III D	Podjąć działania w kierunku zwiększenia dostępu do kultury.		
1.	Aktywizacja środowisk twórczych Łodzi na terenie Gminy Krośniewice.	Ilość projektów tworzonych z Łódzkim środowiskiem twórczym na terenie Gminy Krośniewice.	Liczba mieszkańców Gminy uczestniczących w projektach organizowanych przez Łódzkie środowiska twórcze.
2.	Modernizacja i budowa obiektów kulturalnych do standardów odpowiadających nowej jakości wydarzeń artystycznych.	Ilość zmodernizowanych i wybudowanych obiektów kulturalnych o standardzie odpowiadającym nowej jakości wydarzeń artystycznych.	Liczba wydarzeń artystycznych odbywających się w zmodernizowanych i nowo wybudowanych obiektach kulturalnych.
3.	Stworzenie i promocja lokalnego, kulturalnego produktu markowego.	Produkt markowy o charakterze lokalnym, kulturalnym.	Ilość mieszkańców uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych.
III E	Podjąć działania w kierunku pozyskania pozabudżetowych środków finansowych na pomoc społeczną.		
1.	Tworzenie umów patronackich dla wspierania konkretnych projektów z zakresu problematyki społecznej.	Ilość umów patronackich stworzonych dla wspierania konkretnych projektów z zakresu problematyki społecznej.	Ilość środków pozyskanych na realizację z zakresu problematyki społecznej.
2.	Tworzenie umów outsorsingowych na zadania własne Gminy z zakresu pomocy społecznej.	Ilość umów outsorsingowych na zadania własne Gminy z zakresu pomocy społecznej.	Ilość zadań własnych Gminy z zakresu pomocy społecznej zrealizowanych w wyniku umów outsorsingowych.
3.	Zakładanie fundacji z udziałem wielu partnerów dla realizacji długookresowych programów.	Ilość fundacji powstałych z udziałem wielu partnerów dla realizacji długookresowych programów.	Ilość długookresowych programów zrealizowanych przez fundacje powstałe z udziałem wielu partnerów, Ilość środków w PLN pozyskanych w wyniku realizacji tych programów na rzecz pomocy społecznej.

Oznaczenie celu w wybranym wariantcie	Nazwa celu /kierunek działania	Wskaźniki	
		produktu	rezultatu
III F	Stworzyć skuteczny system pomocy osobom niepełnosprawnym.		
1.	Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych.	Ilość zlikwidowanych barier architektonicznych związanych ze wstępem do obiektów użyteczności publicznej. Ilość przejść dla pieszych dostosowanych dla osób niepełnosprawnych. Ilość zlikwidowanych barier architektonicznych związanych ze wstępem do obiektów sportowych i rekreacyjnych.	Liczba osób niepełnosprawnych korzystających samodzielnie z obiektów użyteczności publicznej, obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz w dostępnych ciągach komunikacyjnych.
2.	Tworzenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych i wspieranie działalności gospodarczej prowadzonej przez te osoby.	Ilość nowych miejsc pracy utworzonych przez osoby niepełnosprawne. Ilość projektów mających na celu wspieranie działalności gospodarczej prowadzonej przez osoby niepełnosprawne.	Ilość firm prowadzonych przez osoby niepełnosprawne. Ilość osób niepełnosprawnych tworzących miejsca pracy dla siebie (samo - zatrudnienie) Ilość utworzonych nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.
3.	Refinansowanie i organizacja turnusów rehabilitacyjnych wspólnie z organizacjami pozarządowymi.	Ilość zorganizowanych turnusów rehabilitacyjnych wspólnie z organizacjami pozarządowymi dla osób niepełnosprawnych.	Liczba osób niepełnosprawnych objętych rehabilitacją w ramach organizowanych turnusów.
III G	Wykorzystać bliskość Kutna i Łodzi dla realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej opartej na umowach patronackich.		
1.	Szeroka współpraca z fundacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej na terenie Łodzi.	Ilość projektów realizowanych w oparciu o współpracę z fundacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej na terenie Łodzi.	Liczba beneficjentów korzystających z projektów realizowanych w oparciu o współpracę z fundacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej na terenie Łodzi.
2.	Lepsze wykorzystanie wysoko wykwalifikowanej kadry pracującej w różnych ośrodkach pomocy społecznej na terenie Łodzi.	Ilość programów realizowanych wspólnie z wysoko wykwalifikowaną kadrą z różnych ośrodków pomocy społecznej z terenu Łodzi.	Liczba beneficjentów biorących udział w programach realizowanych przy udziale wysoko wykwalifikowanej kadry z terenu Łodzi.
3.	Współpraca z ośrodkami naukowymi Łodzi przy tworzeniu i realizacji projektów.	Ilość projektów realizowanych w oparciu o współpracę z ośrodkami naukowymi Łodzi.	Liczba osób biorących udział w programach realizowanych w oparciu o współpracę z ośrodkami naukowymi Łodzi.

Oznaczenie celu w wybranym wariantcie	Nazwa celu /kierunek działania	Wskaźniki	
		produktu	rezultatu
III H	Podjąć działania w kierunku realizacji programów profilaktycznych i prozdrowotnych.		
1.	Program przeciwdziałania uzależnieniom – organizacja grup wsparcia.	Powstanie programu przeciwdziałania uzależnieniom – organizacja grup wsparcia.	Liczba mieszkańców Gminy biorąca udział w grupach wsparcia.
2.	Mammobusy w każdym sołectwie.	Ilość organizowanych programów profilaktyki w walce z chorobami nowotworowymi (ilość akcji w ciągu roku).	Liczba mieszkańców Gminy korzystających z badań profilaktycznych w ramach realizowanych programów opartych na mammobusie.
3.	„Białe Niedziele”.	Ilość organizowanych bezpłatnych badań profilaktycznych z udziałem lekarzy z Łodzi i Kutna w każdym sołectwie w wybraną niedzielę (ilość akcji w ciągu roku).	Liczba osób korzystających z badań profilaktycznych w ramach „Białych Niedzieli”.

12. WDRAŻANIE STRATEGII WARUNKI REALIZACJI STRATEGII

Realizacja Strategii opierać się będzie na:

- podejmowaniu działań wynikających z założonych celów zgodnie z kompetencjami samorządu określonych ustawą o samorządzie gminnym,
- działaniach opartych na partnerstwie publiczno –publicznym (samorząd – samorząd, samorząd – rząd, organizacje pozarządowe – samorząd),
- działaniach opartych na zasadach partnerstwa publiczno-prywatnego (z udziałem prywatnych inwestorów),
- na koordynacji i aktywnym zaangażowaniu się w działaniach stricte prywatnych (kapitał prywatny) w przypadku realizacji zamierzeń wypełniających cele Strategii.

Warunki realizacji strategii:

- zachowanie i ochrona wartości antropogenicznych i przyrodniczych,
- zachowanie istniejących więzi społecznych,
- stosowanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Struktura alokacji środków dla realizację programów strategicznych

Środki na realizację priorytetów, zadań i działań określonych w Strategii Integracji i Polityki Społecznej w Gminie Krośniewice do roku 2013 podzielono na następujące źródła finansowania:

- 1) środki własne (Budżet Gminy) ,
- 2) środki własne organizacji pozarządowych ,
- 3) Skarb Państwa (Środki celowe w poszczególnych ministerstwach, a w szczególności Ministerstwa Gospodarki i Polityki Społecznej),
- 4) Środki Unii Europejskiej (Fundusze Strukturalne w tym EFS),
- 5) Pozaunijne fundusze celowe,
- 6) Kapitał prywatny i środki własne (w ramach Partnerstwa Publiczno – Prywatnego),
- 7) Kapitał prywatny (środki inwestorów prywatnych).

Tabela 29 WDRAŻANIE STRATEGII

L.p.	Zadania	Odpowiedzialni	Termin realizacji	Wymagane środki	Źródła środków
1.	Przyjęcie dokumentu strategii przez Burmistrza Krośniewic	Burmistrz Krośniewic	Sierpień 2006r.	-	-
2.	Przedłożenie Strategii Integracji i Polityki Społecznej Radnym Rady Miejskiej w Krośniewicach	Burmistrz Krośniewic	Wrzesień 2006r.	-	-
3.	Zatwierdzenie strategii przez Radę Miejską w Krośniewicach	Przewodniczący Rady Miejskiej	Październik 2006r.	-	-
4.	Przesłanie strategii do organizacji pozarządowych i Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej	Kierownik Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośniewicach	Październik 2006r.	-	-
5.	Publikacja strategii w formie wydawnictwa lub biuletynu	Burmistrz Krośniewic	Październik 2006r.	2.000,00 zł	Budżet MGOPS
6.	Analiza celów i kierunków działania ze szczególnym uwzględnieniem kierunków i zadań mogących uzyskać wsparcie ze środków pomocowych	Kierownik Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	Październik 2006r.	-	-
7.	Koordinacja i realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z przyjętymi celami i kierunkami działania.	MGOPS, organizacje pozarządowe	2006 – 2013r.	-	Budżet Gminy, budżet MGOPS, Fundusze Strukturalne

13. SPIS TABEL

Tabela 1 Przekrój statystyczny Gminy (wg stanu na koniec 2005 r.).....	10
Tabela 2 Wybrane elementy budżetu Gminy	10
Tabela 3 Jednostki gospodarcze zarejestrowane wg sektorów	11
Tabela 4 Struktura bezrobotnych według wykształcenia:.....	15
Tabela 5 Pracujący wg płci w latach 2000 - 2005	16
Tabela 6 Zatrudnienie według sektorów	17
Tabela 7 Bezpieczeństwo publiczne – przestępstwa stwierdzone.....	18
Tabela 8 Bezpieczeństwo publiczne – wskaźnik wykrywalności.....	19
Tabela 9 Zdarzenia drogowe w 2004 i 2005 roku.....	19
Tabela 10 Struktura ludności wg podstawowych grup wiekowych w latach 2000 - 2004.....	20
Tabela 11 Wykaz placówek oświatowych na terenie Gminy Krośniewice	22
Tabela 13 Zasoby mieszkaniowe w latach 2000 - 2004	24
Tabela 14 Analiza SWOT Gminy Krośniewice	56
Tabela 15 Diagnoza stanu – Edukacja	58
Tabela 16 Diagnoza stanu – Finanse	59
Tabela 17 Diagnoza stanu – Infrastruktura.....	60
Tabela 18 Diagnoza stanu – Problemy społeczne	61
Tabela 19 Diagnoza stanu – Społeczność lokalna.....	62
Tabela 20 Cele wraz z kierunkami działania w obszarze – EDUKACJA	65
Tabela 21 Cele wraz z kierunkami działania w obszarze – FINANSE.....	66
Tabela 22 Cele wraz z kierunkami działania w obszarze – INFRASTRUKTURA.....	67
Tabela 23 Cele wraz z kierunkami działania w obszarze – PROBLEMY SPOŁECZNE	68
Tabela 24 Cele wraz z kierunkami działania w obszarze – SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA.....	69
Tabela 25 Wybrany Wariant rozwiązywania problemów społecznych.....	71
Tabela 26 Hierarchizacja problemów społecznych – wg skali ważności.....	76
Tabela 27 Hierarchizacja problemów społecznych – wg w kategorii oceny „Bardzo ważny”	78
Tabela 28 Programy Operacyjne.....	81
Tabela 29 Wskaźniki monitoringu „Strategii Integracji i Polityki Społecznej w Gminie Krośniewice do roku 2013”	91
Tabela 30 WDRAŻANIE STRATEGII.....	98